

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

ATHENA'
Research & Innovation
Information Technologies

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η πρόοδος των Ελληνικών Περιφερειών σε σχέση
με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης

Σεπτέμβριος 2022

Περιεχόμενα

Ακρωνύμια και συντομογραφίες	3
Ευχαριστίες	4
Σύνοψη	5
1. Εισαγωγή	6
2. Μεθοδολογία	13
Βήμα 1. Προσδιορισμός δεικτών ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο	13
Βήμα 2. Συλλογή Δεδομένων	13
Βήμα 3. Καθορισμός στόχων για την επίτευξη του στόχου	15
Βήμα 4. Πίνακες επίδοσης στους ΣΒΑ ανά δείκτη και ανά περιοχή	15
3. Αποτελέσματα και συζήτηση	17
3.1. Συγκεντρωτική αποτύπωση	17
3.2. Επίδοση ανά Περιφέρεια	21
3.2.1. Περιφέρεια Θεσσαλίας (EL61)	21
3.2.2. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (EL62)	22
3.2.3. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (EL51)	23
3.2.4. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (EL53)	24
3.2.5. Περιφέρεια Ηπείρου (EL54)	25
3.2.6. Περιφέρεια Πελοποννήσου (EL65)	26
3.2.7. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (EL41)	27
3.2.8. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (EL64)	28
3.2.9. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (EL63)	29
3.2.10. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (EL52)	30
3.2.11. Περιφέρεια Κρήτης (EL43)	31
3.2.12. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (EL42)	32
3.2.13. Περιφέρεια Αττικής (EL30)	33
4. Συμπεράσματα και προτάσεις για εξέλιξη	34
Βιβλιογραφία	35
Παράρτημα Ι – Περιγραφή δεικτών	36
Παράρτημα ΙΙ – Ευρετήριο Μεθοδολογίας & Πίνακες επίδοσης	40
Α2.1 Δείκτες	40
Α2.2 Ορισμός ορίων	41
Α2.3 Δείκτες επανακλιμάκωσης – Κανονικοποίηση	44
Α2.4 Κατάταξη πινάκων επίδοσης	44
Α2.5 Συνολικές Βαθμολογίες και Όρια	46

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

- EUROSTAT – Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία
- KPI – Βασικός δείκτης απόδοσης
- NRRP – Εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- NUTS – Ονοματολογία εδαφικών στατιστικών μονάδων
- SDG – Sustainable Development Goal (Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης)
- SDSN – Δίκτυο λύσεων βιώσιμης ανάπτυξης
- ΑΕΠ – Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- ΕΛΣΤΑΤ – Ελληνική Στατιστική Αρχή
- ΕΟΠ – Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος
- ΟΟΣΑ – Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
- ΣΒΑ – Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης

Ευχαριστίες

Αυτή η έκθεση αποτελεί μια επισκόπηση των επιδόσεων των 13 ελληνικών περιφερειών σε σχέση με την Ατζέντα 2030 και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), που εγκρίθηκαν το Σεπτέμβριο του 2015 στη Σύνοδο Κορυφής του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η έκθεση συντάχθηκε από ομάδες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων από τους φορείς «Δίκτυο Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDSN Greece)» και «Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών» και «Data Consultants». Επικεφαλής της συγγραφικής ομάδας ήταν η Καθηγήτρια Φοίβη Κουντούρη (ΟΠΑ, ΕΚ «Αθηνά») και περιλάμβανε τον Δρ. Conrad Landis (ΑΥΕΒ), την Καθηγήτρια Χρυσή Λασπίδου (ΕΚ «Αθηνά»), τον κ. Άγγελο Πλατανιώτη (ΕΚ «Αθηνά»), τον κ. Αγίουπουλο Καπτσικά (ΕΚ «Αθηνά»), την κα. Θάλεια Κανελλοπούλου (Data Consultants), τον κ. Βασίλειο Κασιώλα (Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών, Data Consultants) και τον κ. Θεοφάνη Ζαχαράτο (Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών).

Τα αποτελέσματα αυτής της αναφοράς εμφανίζονται επίσης στους χάρτες "<https://arcg.is/SHHLO>", που δημιουργήθηκαν από την κ. Alice Guittard (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) σε συνεργασία με το *SDGs Today* και το *ESRI* χρησιμοποιώντας το *ArcGIS Online*.

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτή την έκθεση δεν αντικατοπτρίζουν τις απόψεις οποιωνδήποτε οργανισμών, φορέων ή προγραμμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Επιπλέον, ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των ιδρυμάτων υποδοχής του κύριου συγγραφέα.

Η συγκεκριμένη έκθεση συγκεντρώνει τα αποτελέσματα από τη συλλογή δεδομένων και τις αναλύσεις που παράγονται από διάφορους ευρωπαϊκούς και μη ευρωπαϊκούς φορείς. Στους φορείς αυτούς περιλαμβάνονται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (μέσω της Eurostat), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), καθώς και δεδομένα που συλλέγονται από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, την ομάδα της Καθηγήτριας Χρυσής Λασπίδου (Laspidou et al., 2020) και τη Data Consultants.

Παρακαλούμε οποιαδήποτε βιβλιογραφική αναφορά σε αυτή την έκθεση να γίνεται ως εξής:

Koundouri, P., Laspidou, C., Landis, C., Plataniotis, A. Kapsikas, A., Kanellou, T., Kasiolas, V., Zacharatos, T., (2022). The progress of the Greek Regions in relation to the Sustainable Development Goals (SDGs), Sustainable Development Solutions Network (SDSN) Greece.

Σεπτέμβριος 2022

Σύνοψη

Το 2015 οι ηγέτες των περισσότερων κρατών υιοθέτησαν ένα κοινό όραμα για βιώσιμη ανάπτυξη, με στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030 (Ατζέντα 2030, ΣΒΑ, Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα). Αυτοί οι στόχοι εγκρίθηκαν από τις εθνικές κυβερνήσεις, με σαφή αναγνώριση ότι οι περιφέρειες και οι δήμοι θα διαδραμάτιζαν κρίσιμο ρόλο στην υλοποίηση των παραπάνω στόχων.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) για τις δεκατρείς (13) Περιφέρειες (διοικητικές οντότητες επιπέδου NUTS2) της Ελλάδας. Η έκθεση βασίζεται στην προσέγγιση και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί το SDSN (Lafortune et al., 2019; Lafortune et al., 2021). Η προσέγγιση και η μεθοδολογία του δείκτη «SDG Index» ελέγχονται επί του παρόντος από το European Commission Joint Research Centre.

Στην έκθεση παρουσιάζεται ο δείκτης «SDG Index» και οι επιδόσεις σε επιμέρους δείκτες του, για όλες τις ελληνικές Περιφέρειες. Η Θεσσαλία και τα Ιόνια Νησιά βρίσκονται στην κορυφή των επιδόσεων για το 2022, με την πρώτη να είναι η μοναδική ελληνική περιφέρεια που έχει ήδη εκπληρώσει περισσότερες από τις μισές απαιτήσεις μέχρι το 2030. Ωστόσο, ακόμη και για αυτές τις περιοχές με κορυφαίες επιδόσεις, παραμένουν σημαντικές προκλήσεις για να επιτύχουν και τους 17 ΣΒΑ.

Ο δείκτης «SDG Index» και οι επιδόσεις σε επιμέρους δείκτες του για τις ελληνικές περιφέρειες οδηγούν σε πέντε βασικά ευρήματα:

- Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τους ΣΒΑ 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11 και 16, ενώ οι περισσότερες από τις Περιφέρειες αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις.
- Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τους ΣΒΑ 3, 5, 6, 7 και 15, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες αντιμετωπίζουν μεσαίες έως μικρές προκλήσεις.
- Δύο Περιφέρειες έχουν ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 14, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες αντιμετωπίζουν μεσαίες έως μεγάλες προκλήσεις, γεγονός που υποδηλώνει σημαντική ετερογένεια στις επιδόσεις των περιφερειών.
- Οι Περιφέρειες της Αττικής, του Νοτίου Αιγαίου και της Κρήτης θα πρέπει να προσπαθήσουν περισσότερο για να ξεπεράσουν σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη των ΣΒΑ έως το 2030, δεδομένου ότι πάνω από το 60% του ελληνικού πληθυσμού κατοικεί σε αυτές τις περιοχές (Eurostat, 2022).
- Υπάρχει σημαντική έλλειψη αξιόπιστων δεδομένων σε περιφερειακό επίπεδο για τους περισσότερους από τους βασικούς δείκτες απόδοσης για τους ΣΒΑ 12 και ΣΒΑ 17, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη βελτίωσης της διαθεσιμότητας δεδομένων σε υποεθνικό επίπεδο (NUTS2).

1. Εισαγωγή

Η Ατζέντα 2030

Η Ατζέντα 2030 και η Συμφωνία του Παρισιού για το Κλίμα αποτελούν τον οδικό χάρτη για να γίνει παρελθόν το «συνηθισμένο» μοντέλο και να εφαρμοστεί ένας νέος τρόπος για την παραγωγή, την κατανάλωση και τη δράση. Οι προσυπογράφουσες κυβερνήσεις και χώρες αναλύουν και υιοθετούν ένα πλαίσιο πολιτικής με 17 στόχους οι οποίοι αναφέρονται σε όλα τα σημαντικά θέματα τα οποία αντιμετωπίζουμε παγκοσμίως, όπως η φτώχεια, η πείνα, η υγεία και το ευ ζην, η παιδεία, η ισότητα των φύλων, το περιβάλλον και το κλίμα, οι ισχυροί θεσμοί, η ειρήνη και η δικαιοσύνη.

Η Ατζέντα 2030 προτείνει ένα πλαίσιο πολιτικής για ένα πιο βιώσιμο μέλλον με ισορροπία στο κοινωνικό ευ ζην, την περιβαλλοντική προστασία και την οικονομική ευμάρεια. Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) έχουν σχεδιαστεί για να εφαρμοστούν καθολικά σε όλες τις χώρες καθώς απευθύνονται σε προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο αναπτυσσόμενος, αλλά και ο ανεπτυγμένος κόσμος. Η ομάδα των στόχων είναι το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας συμμετοχικής διαβούλευσης που περιλαμβάνει διάφορα ενδιαφερόμενα μέλη όπως: ΜΚΟ, τον ιδιωτικό τομέα και την πολιτεία. Οι 17 ΣΒΑ αποτελούνται από 169 υπό-στόχους και 231 δείκτες. Η έκδοση της έκθεσης για το 2020 δείχνει πως πρέπει να γίνουν περισσότερες προσπάθειες για να επιτευχθούν οι στόχοι μέχρι το 2030, ειδικά μετά την πανδημία της Covid-19 για την απαραίτητη ανάκαμψη από αυτήν.

Καθώς προχωρούμε προς το μέσον αυτής της δεκαετίας, η κοινωνία μας αντιμετωπίζει συνεχείς παγκόσμιες κρίσεις όπως η πανδημία της Covid-19, η ενεργειακή αστάθεια, η επισιτιστική ανασφάλεια και πόλεμοι σε όλο τον πλανήτη. Γι' αυτό το λόγο είναι πια ξεκάθαρο, τώρα πιο πολύ από ποτέ, ο σημαντικός ρόλος των τοπικών κοινωνιών στην επιτυχία της ατζέντας 2030. Το Δίκτυο Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDSN) υπολόγισε το 2016 πως ακόμα και το 65% της ατζέντας των ΣΒΑ ίσως να μην επιτευχθεί πλήρως χωρίς την εμπλοκή των περιφερειακών ενδιαφερομένων μερών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τον ευρύ και παγκόσμιο χαρακτήρα των ΣΒΑ, η επιτυχής εφαρμογή τους εξαρτάται από την ενεργή ενασχόληση ενδιαφερόμενων μερών σε διεθνές, εθνικό και υπό-εθνικό επίπεδο.

Ο στόχος αυτής της μελέτης είναι να υπογραμμίσει την ανάγκη να αναλάβουν δράση οι τοπικές κυβερνήσεις σε Περιφερειακό και Δημοτικό επίπεδο για να επιτευχθεί η ατζέντα 2030. Επιπλέον αυτή η μελέτη παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την τωρινή κατάσταση της προόδου υλοποίησης των ΣΒΑ στην Ελλάδα και φιλοδοξεί να γίνει ένα χρήσιμο εργαλείο για τη χάραξη πολιτικής στα χέρια των τοπικών κυβερνητών.

Γιατί είναι απαραίτητη παρακολούθηση προόδου σε σχέση με τους ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο;

Το 2015 οι παγκόσμιοι ηγέτες υιοθέτησαν ένα κοινό όραμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη με στόχους που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2030 (ατζέντα 2030, Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα). Αυτοί οι στόχοι υιοθετήθηκαν από εθνικές κυβερνήσεις αλλά με μια ξεκάθαρη αναγνώριση πως οι περιφέρειες και οι δήμοι θα έχουν κομβικό ρόλο στην εφαρμογή τους.

Οι εθνικές κυβερνήσεις δεν μπορούν να πετύχουν τους φιλόδοξους στόχους της ατζέντας 2030 χωρίς τη συμβολή πόλεων και περιφερειών οι οποίες μπορούν να επιτύχουν τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Ενώ οι εθνικές κυβερνήσεις κατέχουν την πρωταρχική ευθύνη για την εφαρμογή των ΣΒΑ, έχει υπολογισθεί ότι περίπου 65% των στόχων απαιτούν τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών ενδιαφερόμενων μερών.

Η πλειοψηφία των ανθρώπων ζουν και εργάζονται σε πόλεις και η αστικοποίηση συνεχίζει να αναπτύσσεται σε όλο τον κόσμο με το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού να υπολογίζεται πως θα ζουν σε πόλεις μέχρι το 2050. Τα στοιχεία της ΟΟΣΑ Μητροπολιτικής Βάσης Δεδομένων επίσης δείχνουν ότι το 63% του ΑΕΠ είναι συγκεντρωμένα στις 327 ΟΟΣΑ μητροπολιτικές περιοχές με παραπάνω από 500,000 κατοίκους.

Περιφέρειες και Δήμοι έχουν δικαιοδοσία στους τομείς πολιτικής που βασίζονται στους ΣΒΑ όπως το νερό, την οικία, τη συγκοινωνία, τις υποδομές, τη χρήση της γης και την κλιματική αλλαγή. Αυτή η σύνδεση επίσης επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία του ΟΟΣΑ: οι περιφερειακές κυβερνήσεις ήταν υπεύθυνες για σχεδόν το 60% της συνολικής δημόσιας επένδυσης το 2016 στην περιοχή του ΟΟΣΑ και για περίπου 40% παγκοσμίως. Εκτός από το ΣΒΑ 11 ο οποίος επικεντρώνεται στις πόλεις και στις κοινότητες, το 65% περίπου των 169 στόχων πίσω από τους 17 ΣΒΑ δεν θα επιτευχθούν χωρίς την ενεργή συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών κυβερνήσεων.

Οι προσπάθειες για να «εντοπισθούν» οι ΣΒΑ είναι συνεχείς και ποικίλλουν από τη διεξαγωγή ερευνών και την διοργάνωση εκδηλώσεων έως την ενσωμάτωση των τοπικών αξιολογήσεων σε εθνικές και τη δημιουργία των ΣΒΑ στρατηγικών.

Το πλαίσιο των ΣΒΑ προσφέρει ευελιξία για την προσαρμογή των στόχων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Για παράδειγμα σε κάθε στόχο υπάρχει η δυνατότητα επιλογής δεικτών που ελέγχουν συγκεκριμένες προκλήσεις σχετικές με μια δεδομένη τοποθεσία.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η ακραία φτώχεια, τα μη βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, η ανεργία και οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες, θεωρείται επιβεβλημένη η συμμετοχή των επικεφαλής των περιφερειών, των δημάρχων και των τοπικών ηγετών.

Η υποβολή εκθέσεων για τους ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο μπορεί να παράγει αποτελέσματα με στόχο την επίτευξη της συνολικής υλοποίησης των ΣΒΑ, την ενίσχυση των εθνικών προσπαθειών, την υποστήριξη στρατηγικών περιφερειακής ανάπτυξης και την παροχή ευρύτερου φάσματος τάσεων στο εσωτερικό της χώρας.

Η παρούσα έκθεση στοχεύει στα παρακάτω:

- ✓ Ανταπόκριση στην πρόκληση της υλοποίησης των ΣΒΑ και ενίσχυση των κυβερνήσεων στον εντοπισμό των ΣΒΑ,
- ✓ Επισκόπηση της προόδου που έχει επιτευχθεί,
- ✓ Ανάδειξη του προβλήματος έλλειψης επαρκών δεδομένων,
- ✓ Καθιέρωση ετήσιου συστήματος παρακολούθησης,
- ✓ Δημιουργία καναλιού άμεσης επικοινωνίας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους πολίτες, για την υποστήριξη των τοπικών κυβερνήσεων σε μετασχηματιστικές αλλαγές,
- ✓ Μέτρηση και ανάλυση του αντίκτυπου της προόδου των ΣΒΑ σε τοπικές, εθνικές και διεθνείς κρίσεις σχετικά με το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία,
- ✓ Σύγκριση των επιδόσεων μεταξύ των ελληνικών περιφερειών και μεταξύ των περιφερειών Ελλάδας και ΕΕ με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Σύντομη επισκόπηση των επιδόσεων της Ελλάδας σε Εθνικό επίπεδο

Παρουσιάζοντας μια γρήγορη επισκόπηση των αποτελεσμάτων της έκθεσης, παρατηρούμε ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης για τις ελληνικές περιφέρειες. Η ανάλυση δεδομένων παρουσιάζει σαφή καθυστέρηση στην επίτευξη των περισσότερων Στόχων. Ειδικότερα, οι ελληνικές περιφέρειες αντιμετωπίζουν σημαντικό αριθμό προκλήσεων όσον αφορά την επίτευξη όλων των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η συντριπτική πλειοψηφία των περιφερειών αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις όσον αφορά την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- ☹ ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια
- ☹ ΣΒΑ9: Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές
- ☹ ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες
- ☹ ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες

Από την άλλη μεριά, οι περισσότερες περιοχές έχουν καταφέρει σημαντική βελτίωση στην κατάκτηση των παρακάτω στόχων:

- 😊 ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα
- 😊 ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευημερία
- 😊 ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων
- 😊 ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση
- 😊 ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη
- 😊 ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα
- 😊 ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά

Όσον αφορά τον ΣΒΑ 12 «Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή» και τον ΣΒΑ 17 «Συνεργασία για τους στόχους» υπάρχει μια απόλυτη έλλειψη δεδομένων και πόρων. Αυτή η μη διαθεσιμότητα σχετικών στοιχείων εμποδίζει την εξαγωγή αποτελεσμάτων. Ως εκ τούτου, η έκθεση δεν λαμβάνει υπόψη τους προαναφερθέντες στόχους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα στοιχεία και μετά τη στατιστική ανάλυση μπορούμε να πούμε με ασφάλεια ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας πρωτοστατεί στον απαραίτητο μετασχηματισμό για την επίτευξη των ΣΒΑ και της Ατζέντας 2030, ενώ η Περιφέρεια Αττικής είναι η τελευταία.

Συνεχίζοντας, η αναφορά παρουσιάζει αναλυτικά για κάθε περιοχή τις πληροφορίες σχετικά με κάθε στόχο καθώς και τις συνολικές βαθμολογίες τους.

Σχετική εργασία

Έκθεση δεικτών και πινάκων επίδοσης στους ΣΒΑ για τις Ευρωπαϊκές πόλεις 2019

Αυτή η έκθεση του 2019 παρουσιάζει την απόδοση 45 ευρωπαϊκών χωρών με βαθμολογίες δεικτών και λεπτομερείς πίνακες επίδοσης για κάθε στόχο. Οι ηγέτες του φετινού Δείκτη είναι τρεις σκανδιναβικές ευρωπαϊκές πόλεις – το Όσλο, η Στοκχόλμη και το Ελσίνκι. Ωστόσο, ακόμη και αυτές οι πρωτοπόρες πόλεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις στο δρόμο για την επίτευξη και των 17 ΣΒΑ. Επιπλέον, από την έκθεση δεικτών και πινάκων επίδοσης ΣΒΑ για τις Ευρωπαϊκές πόλεις 2019 (πρωτότυπη έκδοση) προκύπτουν τα ακόλουθα πέντε σημαντικά ευρήματα:

1. Καμία πρωτεύουσα ή μητρόπολη στην Ευρώπη δεν έχει επιτύχει τους ΣΒΑ
2. Παραμένουν προκλήσεις στους ΣΒΑ 12 («Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή»), ΣΒΑ 13 (Δράση για το κλίμα) και ΣΒΑ 15 («Ζωή στη στεριά»)
3. Η απανθρακοποίηση στις πόλεις και η παροχή πρόσβασης σε οικονομικές κατοικίες παραμένουν ισχυρές πολιτικές προτεραιότητες.
4. Σε σύγκριση με το δείκτη πόλεων των Η.Π.Α., η καλύτερη σίτιση, διατροφή και ένας πιο ενεργητικός τρόπος ζωής στην Ευρώπη οδηγούν σε μεγαλύτερη απόδοση στον ΣΒΑ 2 («Μηδενική πείνα») και στον ΣΒΑ 3 («Καλή υγεία και ευημερία»)
5. Οι ανισότητες σε οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα και τα διεθνή δευτερογενή αποτελέσματα από την κατανάλωση στις πόλεις απαιτούν καλύτερα δεδομένα (Lafortune, G. et al., 2019).

Η έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης πόλεων των Η.Π.Α. για το 2019

Η Έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης Πόλεων των ΗΠΑ για το 2019 παρουσιάζει 7 κύρια ευρήματα:

1. Καμία από τις πολυπληθέστερες πόλεις των ΗΠΑ δεν βρίσκεται επί του παρόντος σε καλό δρόμο για την επίτευξη των ΣΒΑ.
2. Η τοπική προσαρμογή είναι το κλειδί - η σύγκριση των εκθέσεων πόλεων και πολιτειών των ΗΠΑ υπογραμμίζει την ανάγκη εντοπισμού των δεδομένων και της δράσης για την επίτευξη των ΣΒΑ.
3. Υπάρχουν σημαντικές ανισότητες που πρέπει να αντιμετωπιστούν και απαιτούνται οπωσδήποτε βελτιώσεις σχετικά με τη βιώσιμη διαμετακόμιση, την οικονομική προσιτότητα των ενοικίων και την ενεργειακή μετάβαση.

4. Απαιτείται βελτίωση δεδομένων, πιο επειγόντως για τα ποσοστά μητρικής θνησιμότητας. Ο εντοπισμός των στόχων σε συγκεκριμένες κοινότητες μπορεί να συμβάλει στην κάλυψη ορισμένων κενών δεδομένων.
5. Σε σύγκριση με την έκθεση «2019 SDG Index and Dashboards: European Cities», οι πόλεις της ΕΕ γενικά υπερτερούν των πόλεων των ΗΠΑ, σε ορισμένες περιπτώσεις με τις ΗΠΑ να υστερούν σοβαρά, όπως το ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας, όπου ο μέσος όρος των ΗΠΑ (6,5) είναι πάνω από 2 φορές υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (2,93) και το χάσμα των μισθών μεταξύ των φύλων, όπου το μέσο χάσμα στις ΗΠΑ (27,3) είναι πάνω από 3 φορές μεγαλύτερο από το μέσο χάσμα της ΕΕ (8,79). Σε ορισμένους Στόχους, κυρίως στους 12 και 13, τόσο οι πόλεις των ΗΠΑ όσο και οι πόλεις της ΕΕ πρέπει να σημειώσουν αρκετή πρόοδο.
6. Η πόλη με τις καλύτερες επιδόσεις συνολικά είναι το Σαν Φρανσίσκο - Όκλαντ-Χέιγουορντ, Καλιφόρνια και η χειρότερη, κατά μέσο όρο, είναι το Μπάτον Ρουζ, Λουιζιάνα.
7. Οι στόχοι με τη μεγαλύτερη συνολική πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα είναι ο στόχος 6: «Καθαρό νερό και αποχέτευση» και ο στόχος 15: «Ζωή στη στεριά» και οι στόχοι με τη μικρότερη πρόοδο είναι ο στόχος 7: «Φθηνή και καθαρή ενέργεια» και ο στόχος 2: «Μηδενική πείνα» (Lynch, A. et al., 2019).

Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Πολιτειών 2021

Η Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Πολιτειών 2021 καταλήγει στα εξής:

1. Οι πολιτείες δεν βελτιώνονται αρκετά γρήγορα ώστε να επιτύχουν τους ΣΒΑ έως το 2030 και τουλάχιστον το 20 τοις εκατό των δεικτών σε κάθε πολιτεία κινούνται προς τη λάθος κατεύθυνση.
2. Οι ανισότητες είναι βαθιά ριζωμένες σε όλες τις πολιτείες των ΗΠΑ.
3. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα δείχνουν ότι η COVID-19 έχει αυξήσει τις προκλήσεις για την επίτευξη των ΣΒΑ και οι επιπτώσεις της υπογραμμίζουν την ανάγκη για καθολική κάλυψη υγείας και καθολική πρόσβαση σε βασικές κοινωνικές και φυσικές υποδομές.
4. Οι προσπάθειες περιβαλλοντικής δικαιοσύνης δείχνουν μια πορεία προς τα εμπρός μέσω προσπαθειών Μαύρων και Ιθαγενών και άλλων αποκλεισμένων από την κοινότητα.
5. Τα κενά δεδομένων, οι χρονικές καθυστερήσεις και η έλλειψη ομαδοποιημένων δεδομένων υπογραμμίζουν την ανάγκη βελτίωσης της στατιστικής ικανότητας και νέων προσεγγίσεων για την παρακολούθηση της επίτευξης των SDG (Lynch, A., & Sacks, J., 2021).

Έκθεση για την βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης 2021

Η έκθεση δίνει έμφαση στα ακόλουθα βασικά ευρήματα και συστάσεις σχετικά με τις επιδόσεις του ΣΒΑ και τις προκλήσεις στην Ευρώπη:

1. Ο τερματισμός της πανδημίας COVID-19 παντού αποτελεί προϋπόθεση για την αποκατάσταση και την επιτάχυνση της προόδου των ΣΒΑ στην Ευρώπη και παγκοσμίως.
2. Η πανδημία αποτελεί οπισθοδρόμηση για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη, αλλά οι ΣΒΑ πρέπει να παραμείνουν ο οδηγός.
3. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει τις μεγαλύτερες προκλήσεις της για τους ΣΒΑ στους τομείς της βιώσιμης διατροφής και της γεωργίας, του κλίματος και της βιοποικιλότητας (SDG2, 12-15), στην ενίσχυση της σύγκλισης του βιοτικού επιπέδου στις χώρες και τις περιφέρειές της και χρειάζεται να επιταχυνθεί η πρόοδος σε πολλούς στόχους.
4. Η ανάκαμψη και η επίτευξη των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα πρέπει να συνοδεύονται από φιλόδοξες κοινωνικές πολιτικές (κανένας μη μείνει πίσω) και αλληλεγγύη.
5. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ενίσχυση της σύγκλισης του βιοτικού επιπέδου μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.
6. Η Ευρώπη είναι ηγέτιδα στην υλοποίηση των ΣΒΑ παγκοσμίως, όμως παράγει και αρνητικές διεθνείς επιπτώσεις.
7. Δεν υπάρχει κανένα σημάδι αποσύνδεσης μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενσωματώνονται στην κατανάλωση της ΕΕ.
8. Η ΕΕ διαθέτει νομοθετικά και πολιτικά εργαλεία (ή τουλάχιστον είναι υπό προετοιμασία) για την αντιμετώπιση των περισσότερων προκλήσεων που σχετίζονται με τους ΣΒΑ, αλλά εξακολουθεί να μην είναι σαφής ο τρόπος που σχεδιάζει να επιτύχει τους ΣΒΑ.
9. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τους ΣΒΑ θα πρέπει να επικεντρωθεί σε τρεις γενικούς τομείς: (i) εσωτερικές προτεραιότητες, (ii) διπλωματία και αναπτυξιακή συνεργασία και (iii) αρνητικές διεθνείς επιδράσεις.
10. Η ΕΕ πρέπει να ηγηθεί της πολυμερούς Πράσινης Συμφωνίας και της Διπλωματίας ΣΒΑ, μεταξύ άλλων με την Κίνα και την Αφρική.
11. Για να διασφαλίσει τη διεθνή νομιμότητα, η ΕΕ πρέπει να αντιμετωπίσει τις αρνητικές διεθνείς επιδράσεις.
12. Το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, το NextGenEU και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παρέχουν οικονομικούς πόρους για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού της ΕΕ κατά την περίοδο 2021–2027.
13. Ενώ λίγα από τα διαθέσιμα Εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (NRRP) αναφέρονται γενικά στους ΣΒΑ, μια εις βάθος ανασκόπηση των ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται σε δύο σχέδια (Ιταλία και Ισπανία) δείχνει ότι αντιμετωπίζονται όλοι οι ΣΒΑ, αν και σε διαφορετικό βαθμό.
14. Οι στρατηγικές Green Deal, Farm-to-Fork and Biodiversity θέτουν υψηλούς στόχους για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων και γης της ΕΕ, ωστόσο η εφαρμογή τους σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ παραμένει πρόκληση.

15. Ενώ το Farm-to-Fork είναι η πρώτη ολιστική στρατηγική του συστήματος τροφίμων, λείπουν σαφείς ποσοτικοί στόχοι για την παρακολούθηση της προόδου από την πλευρά της επεξεργασίας και της κατανάλωσης.
16. Οι εταιρείες τροφίμων θα πρέπει να αποκαλύπτουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με πτυχές που σχετίζονται με τη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας και την εταιρική υπευθυνότητα.
17. Η ΕΕ βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε μοντέλα αξιολόγησης πολιτικής, αλλά τα μεγάλα κενά εμποδίζουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των πιθανών επιπτώσεων των στρατηγικών Farm-to-Fork και Βιοποικιλότητας (Lafortune, G. et al., 2021).

Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022

Η Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022 υπογραμμίζει 5 βασικά συμπεράσματα:

1. Η ειρήνη, η διπλωματία και η διεθνής συνεργασία είναι θεμελιώδεις προϋποθέσεις για να προχωρήσει ο κόσμος στους ΣΒΑ προς το 2030 και μετά.
2. Για δεύτερη συνεχή χρονιά, ο κόσμος δεν σημειώνει πλέον πρόοδο στους ΣΒΑ.
3. Απαιτείται ένα συνολικό σχέδιο για τη χρηματοδότηση των ΣΒΑ.
4. Στα μέσα της πορείας προς το 2030, οι προσπάθειες πολιτικής και οι δεσμεύσεις που υποστηρίζουν τους ΣΒΑ ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ των χωρών, συμπεριλαμβανομένων των χωρών της G20.
5. Οι πλούσιες χώρες δημιουργούν διεθνώς αρνητική επιρροή, κυρίως μέσω της υπερκατανάλωσης. Η Ευρώπη λαμβάνει δράση (Sachs, J. et al., 2022).

2. Μεθοδολογία

Σκοπός αυτής της έκθεσης είναι να ενημερώσει τους φορείς χάραξης πολιτικής, κυρίως σε περιφερειακό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο Κεντρικής Κυβέρνησης, σχετικά με το προφίλ κάθε περιφέρειας όσον αφορά την επίτευξη των ΣΒΑ.

Για τη μέτρηση της απόδοσης σε περιφερειακό επίπεδο, υιοθετούμε τη μεθοδολογία SDSN Global. Πιο συγκεκριμένα, η προσέγγισή μας έχει ως εξής:

Βήμα 1. Προσδιορισμός δεικτών ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο

Το πρώτο βήμα της μεθοδολογίας μας ήταν να επιλέξουμε κατάλληλους δείκτες που μετρούν όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστα τους ΣΒΑ που προτείνονται από την ατζέντα 2030 του ΟΗΕ.

Τα κριτήριά μας ήταν η **συνάφεια**, δηλαδή οι δείκτες θα πρέπει να έχουν νόημα σε τοπικό επίπεδο και να είναι συγκρίσιμοι μεταξύ των περιοχών, η **κάλυψη**, δηλαδή, τα δεδομένα να είναι διαθέσιμα για τουλάχιστον τις μισές από τις υπό εξέταση περιοχές και η **ποιότητα**, δηλαδή τα δεδομένα να είναι όσο το δυνατόν πιο πρόσφατα και να προέρχονται από επίσημες και αξιόπιστες πηγές.

Όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των δεικτών, για τον προσδιορισμό τους αναφερθήκαμε αρχικά στην Έκθεση Παγκόσμιας Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022 και στην Ευρωπαϊκή Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2021 και από αυτούς που χρησιμοποιούνται για την Ελλάδα σε εθνικό επίπεδο, απομονώσαμε τους δείκτες που έχουν νόημα σε περιφερειακό επίπεδο. Μια δεύτερη πηγή που χρησιμοποιήσαμε για να προσδιορίσουμε τους κατάλληλους δείκτες ήταν το εργαλείο τοπικής προσαρμογής του ESPON SDG: «Localizing and measuring Sustainable Development Goals (SDGs)» σε πόλεις και περιφέρειες. Για κάθε προτεινόμενο δείκτη σε κάθε έναν από τους ΣΒΑ εξετάσαμε εάν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για τον υπολογισμό του. Το «European Handbook for SDG Voluntary Local Reviews» ήταν επίσης χρήσιμο για την επιλογή δεικτών. Τέλος, οι συγγραφείς, επιτόνησαν μερικούς από τους δείκτες με βάση τη διαθεσιμότητα δεδομένων για τον υπολογισμό τους, αλλά παραμένοντας στο ίδιο πνεύμα με τις Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης του SDSN.

Βήμα 2. Συλλογή Δεδομένων

Οι δείκτες προέρχονται από έναν συνδυασμό επίσημων και μη-επίσημων πηγών δεδομένων. Για τη συλλογή των δεδομένων, χρησιμοποιήσαμε κυρίως δημόσια διαθέσιμα δεδομένα από επίσημες πηγές όπως η EUROSTAT, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Σε ορισμένους δείκτες χρησιμοποιήσαμε δεδομένα από έρευνα με ερωτηματολόγια που διενεργήθηκαν σε πανελλήνιο επίπεδο από την Data Consultants, ενώ σε άλλους χρησιμοποιήσαμε στοιχεία από επιστημονικές δημοσιεύσεις. Ο Πίνακας 1 κατηγοριοποιεί τους δείκτες ανά πηγή δεδομένων. Μια εκτεταμένη ανάλυση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήσαμε για τους στόχους παρέχεται στο Παράρτημα Ι.

Πίνακας 1. Δείκτες ανά πηγή άντλησης δεδομένων

Eurostat
<ul style="list-style-type: none"> • Ποσοστό σοβαρής υλικής στέρησης στις πόλεις (%) • Άτομα που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό (%) • Έκταση βιολογικής καλλιέργειας (αξιοποιημένη γεωργική έκταση (ha)) • Θανατηφόρα τροχαία (αριθμός) * • Ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας (κάτω από 1) ανά 1.000 γεννήσεις • Γενικοί ιατροί ανά (100.000 πληθ) • Προσδόκιμο ζωής (έτη) • Άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση (% , 18-24) • Ενήλικες με ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (% 25-64) • Ποσοστό NEET (% 15-24) (Όχι στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση) • Παιδιά τεσσάρων ετών στην προσχολική εκπαίδευση (%) • Συμμετοχή ενηλίκων στη μάθηση (%) • Φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (% άρρενες) • Ποσοστά απασχόλησης νέων εκτός εκπαίδευσης και κατάρτισης (αναλογία γυναικών/ανδρών) • Κατά κεφαλήν χρήση νερού • Κατά κεφαλήν άντληση νερού • Κατά κεφαλήν ΑΕΠ • Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας (%) • Εισόδημα νοικοκυριών (σε εκατ. ευρώ) • Δαπάνες R&D (%) • Υποψήφιοι για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ανά εκατομμύριο πληθ.) • Διαθέσιμο εισόδημα ιδιωτικών νοικοκυριών • Άτομα που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό - Στρατηγική ΕΕ 2020 • Γη που καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες • Αναλογία δασοκομίας προς συνολική χρήση γης
ΕΛΣΤΑΤ
<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο κατά κεφαλήν καλλιεργούμενη γεωργική και αγροανάπαυση • Αναλογία μπάνιου μέσα στο σπίτι/συνολικές κατοικίες (%) • Αναλογία τουαλέτας ή WC με υδραυλική εγκατάσταση εντός του σπιτιού / σύνολο κατοικιών (%) • Κατά κεφαλήν κατανάλωση πετρελαίου • Σύνολο Παραβάσεων Ποινικού Κώδικα ανά 100.000 κατοίκους • Εγκλήματα κατά της ζωής ανά 100.000 κατοίκους • Τραυματισμοί ανά 100.000 κατοίκους • Εγκλήματα κατά της σεξουαλικής ελευθερίας ανά 100.000 κατοίκους • Εγκλήματα ιδιοκτησίας ανά 100.000 κατοίκους • Παραβάσεις Ειδικών Ποινικών Νόμων ανά 100.000 κατοίκους
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)
<ul style="list-style-type: none"> • PM_{2,5} (ug/m³) • PM₁₀ (ug/m³) • O₃ (ug/m³) • Επιφάνεια (ha) θαλάσσιων περιοχών που χαρακτηρίζονται ως NATURA 2000 (1 εκτάριο = 0,01 km²) ανά κάτοικο • Μέρη κολύμβησης με εξαιρετική ποιότητα νερού ανά 10.000 πολίτες • Επιφάνεια (ha) χερσαίων τοποθεσιών που χαρακτηρίζονται ως NATURA 2000 (1 εκτάριο = 0,01 km²) ανά κάτοικο.

Data Consultants

- Ποσοστό Γυναικών στα Περιφερειακά Συμβούλια
- Άποψη των κατοίκων για το πόσο εύκολο είναι να βρουν μια καλή δουλειά στην πόλη που ζουν σήμερα (% ικανοποίησης)
- Άποψη των κατοίκων για το πόσο ευτυχισμένοι είναι που ζουν σήμερα στη συγκεκριμένη πόλη (% ικανοποίησης)
- Άποψη των κατοίκων για το πόσο εύκολο είναι να βρουν καλή στέγη στην πόλη όπου ζουν σήμερα σε λογική τιμή (% ικανοποίησης)
- Άποψη των κατοίκων σχετικά με την ασφάλεια στο να περπατούν μόνοι τους τη νύχτα στην πόλη που ζουν σήμερα (% ικανοποίησης)

Lapidou C., Mellios N., et al. (2020)

- Συνολική αρδευόμενη Φυτική Παραγωγή (kg) κατά κεφαλήν
- Μη Αρδευόμενη Φυτική Παραγωγή (kg) κατά κεφαλήν
- Κατά κεφαλήν παραγωγή κρέατος
- Παραγωγή γάλακτος (kg) κατά κεφαλήν
- Παραγωγή αυγών (αριθμός) κατά κεφαλήν
- Αναλογία Ισχύος Σταθμού Παραγωγής (MW) από βιώσιμες πηγές

Βήμα 3. Καθορισμός στόχων για την επίτευξη του στόχου

Για κάθε δείκτη καθορίζουμε μια «βέλτιστη» τιμή – στόχο, βάσει της οποίας θα κρίνουμε την απόδοση κάθε περιοχής σε σχέση με το συγκεκριμένο δείκτη.

- Γενικά, χρησιμοποιήσαμε τις τιμές αναφοράς του «Global Sustainable Development Report» όπου ήταν δυνατόν, ενώ όπου αυτό δεν ήταν δυνατό, επιλέξαμε μια εναλλακτική στρατηγική.
- Σε δείκτες που αφορούν την ισότητα των φύλων χρησιμοποιήσαμε σαν τιμή - στόχο το 50%.
- Σε δείκτες που σχετίζονται με τη φτώχεια, την εγκληματικότητα, την ανασφάλεια κ.λπ. χρησιμοποιήσαμε σαν τιμή - στόχο το 0%.
- Σε δείκτες σχετικά με την πρόσβαση σε νερό, εκπαίδευση, υπηρεσίες υγείας κ.λπ. χρησιμοποιήσαμε σαν τιμή – στόχο το 100%.
- Χρησιμοποιήσαμε επιστημονικούς στόχους όπου αυτοί ήταν διαθέσιμοι.
- Στις υπόλοιπες περιπτώσεις χρησιμοποιήσαμε τον μέσο όρο των κορυφαίων επιδόσεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή παγκόσμιο επίπεδο.

Μια πιο λεπτομερής ανάλυση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήσαμε για τους στόχους παρέχεται στο Παράρτημα II.

Βήμα 4. Πίνακες επίδοσης στους ΣΒΑ ανά δείκτη και ανά περιοχή

Το τέταρτο και τελευταίο βήμα της μεθοδολογίας αφορά τον χρωματισμό (πράσινο, κίτρινο, πορτοκαλί, κόκκινο), σύμφωνα με την απόδοση κάθε περιοχής σε κάθε έναν από τους

επιμέρους δείκτες (KPIs) και στη συνέχεια τη συγκέντρωση των αποτελεσμάτων σε έναν τελικό συγκεντρωτικό πίνακα επιδόσεων.

Αυτό συνεπάγεται, αρχικά, τον καθορισμό των ορίων των δεικτών, λαμβάνοντας υπόψη την «κατεύθυνση» του καθενός, δηλαδή εάν μια μεγαλύτερη τιμή συνεπάγεται καλύτερη απόδοση ή το αντίστροφο. Το «Άνω Όριο (UB)» για κάθε δείκτη είναι η «βέλτιστη» τιμή (που περιγράφεται στο βήμα 3 παραπάνω), ενώ το «Κάτω Όριο (LB)» ορίζεται, σύμφωνα με τη μεθοδολογία SDSN, ως το 2,5ο εκατοστημόριο της κατανομής διατομής για τον έλεγχο των επιπτώσεων των ακραίων τιμών.

Στη συνέχεια, οι βαθμολογίες μετασχηματίζονται, ώστε να ομαλοποιηθεί το εύρος [LB, UB] σε μια κλίμακα [0,100], χρησιμοποιώντας τον τύπο

$$x' = 100 \frac{(x - LB)}{(UB - LB)}$$

Έπειτα καθορίζονται οι τιμές περιγράμματος, βάσει των οποίων θα αλλάξει ο χρωματισμός της απόδοσης κάθε περιοχής σε έναν συγκεκριμένο δείκτη. Το κίτρινο-πορτοκαλί όριο (YOL) είναι ο μέσος όρος «(LB; UB) / 50», στην κλίμακα [0,100]. Για τα πράσινα και κόκκινα όρια, χρησιμοποιήσαμε την τυπική απόκλιση διατομής $YOL \pm 1$.

Τέλος, οι δείκτες και τα όρια συγκεντρώθηκαν ανά ΣΒΑ (μέσες βαθμολογίες και όρια) και υπολογίστηκε μια συνολική βαθμολογία αθροίζοντας την απόδοση στους επιμέρους δείκτες (KPIs) για κάθε ΣΒΑ.

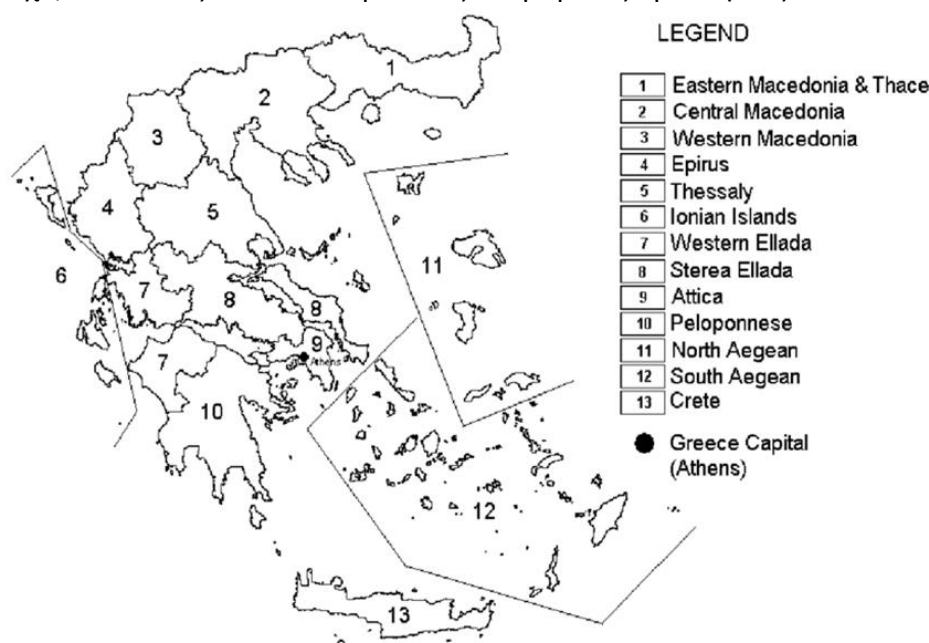
Μια πιο λεπτομερής τεχνική ανάλυση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήσαμε δίνεται στο Παράρτημα II.

3. Αποτελέσματα και συζήτηση

3.1. Συγκεντρωτική αποτύπωση

Οι ελληνικές περιφέρειες (Εικόνα 1) αντιμετωπίζουν σημαντικό αριθμό προκλήσεων όσον αφορά την επίτευξη όλων των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Πίνακας 2). Όπως φαίνεται στον συγκεντρωτικό πίνακα επιδόσεων (Πίνακας 3), η συντριπτική πλειονότητα των περιοχών αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις όσον αφορά την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- **ΣΒΑ 1 «Μηδενική φτώχεια»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες οκτώ αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 4 «Ποιοτική Εκπαίδευση»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες δώδεκα αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 8 «Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες οκτώ αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες έντεκα αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 10 «Λιγότερες ανισότητες»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες δώδεκα αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 11 «Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες»:** Καμία Περιφέρεια δεν έχει επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες έντεκα αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις.

Σχήμα 1 Οι περιφέρειες της Ελλάδας (NUTS 2). Πηγή: ResearchGate.com

Από την άλλη πλευρά, οι περισσότερες Περιφέρειες έχουν καταφέρει να βελτιωθούν πολύ όσον αφορά την επίτευξη των ακόλουθων στόχων, αντιμετωπίζοντας λιγότερα εμπόδια (Πίνακας 2):

- **ΣΒΑ 3 «Καλή Υγεία και Ευημερία»:** Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες δύο αντιμετωπίζουν μόνο μικρές προκλήσεις.

- **ΣΒΑ 5 «Ισότητα των φύλων»:** Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες επτά αντιμετωπίζουν μόνο μικρές προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 6 «Καθαρό νερό και αποχέτευση»:** Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες τρεις αντιμετωπίζουν μόνο μικρές προκλήσεις.
- **ΣΒΑ13 «Δράση για το κλίμα»:** Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες τρεις αντιμετωπίζουν μόνο μικρές προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 14 «Ζωή στο νερό»:** Δύο Περιφέρειες έχουν ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ μια άλλη αντιμετωπίζει μόνο μικρές προκλήσεις.
- **ΣΒΑ 15 «Ζωή στη στεριά»:** Μία Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον στόχο, ενώ άλλες εννέα αντιμετωπίζουν μόνο μικρές προκλήσεις.

Εν κατακλείδι, δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για κανέναν από τους δείκτες σχετικά με τους ΣΒΑ 12 και ΣΒΑ 17. Ως εκ τούτου, η έκθεση δεν λαμβάνει υπόψη τους προαναφερθέντες στόχους. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της προόδου κάθε περιφέρειας σε σχέση την επίτευξη οποιουδήποτε στόχου ΣΒΑ λαμβάνει υπόψη τη βαθμολογία της περιοχής στον αντίστοιχο δείκτη ή/ και δείκτες. Η τελική βαθμολογία κάθε περιοχής είναι ο κανονικοποιημένος μέσος όρος όλων των δεικτών για όλους τους ΣΒΑ και δίνεται σε κλίμακα 1-100.

Πίνακας 2 Κατάταξη των ελληνικών περιφερειών με βάση την επίδοσή τους

Κατάταξη	Περιφέρεια	Επίδοση
1	Θεσσαλία (EL61)	51,65
2	Ιόνια Νησιά (EL62)	49,60
3	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	47,37
4	Δυτική Μακεδονία (EL53)	46,72
5	Ήπειρος (EL54)	46,24
6	Πελοπόννησος (EL65)	43,96
7	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	43,02
8	Στερεά Ελλάδα (EL64)	42,55
9	Δυτική Ελλάδα (EL63)	41,00
10	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	40,29
11	Κρήτη (EL43)	40,04
12	Νότιο Αιγαίο (EL42)	39,08
13	Αττική (EL30)	36,82

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι η μόνη ελληνική περιφέρεια που έχει ήδη εκπληρώσει τις απαιτήσεις για την βιωσιμότητα έως το 2030, κατά περισσότερο από 50% (Πίνακας 2). Οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης, καθώς και Δυτικής

Μακεδονίας φαίνεται να αντιμετωπίζουν κάποιες δυσκολίες. Από την άλλη πλευρά, οι Περιφέρειες Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης θα πρέπει να προσπαθήσουν περισσότερο για να ξεπεράσουν σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη των ΣΒΑ έως το 2030, δεδομένου ότι πάνω από το 60% του ελληνικού πληθυσμού κατοικεί στις περιοχές αυτές (Eurostat, 2022).

Πίνακας 3 Συγκεντρωτικός πίνακας επιδόσεων των ελληνικών Περιφερειών σε σχέση με τους ΣΒΑ (2022)

	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	Αττική (EL30)	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	Δυτική Ελλάδα (EL63)	Δυτική Μακεδονία (EL53)	Ήπειρος (EL54)	Θεσσαλία (EL61)	Ιόνια Νησιά (EL62)	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	Κρήτη (EL43)	Νότιο Αιγαίο (EL42)	Πελοπόννησος (EL65)	Κεντρική Ελλάδα (EL64)
ΣΒΑ1	Red	Orange	Red	Red	Red	Orange	Orange	Yellow	Red	Red	Red	Red	Orange
ΣΒΑ2	Yellow	Red	Red	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Red	Orange	Red	Yellow	Yellow
ΣΒΑ3	Red	Red	Orange	Red	Orange	Green	Yellow	Red	Orange	Yellow	Red	Orange	Red
ΣΒΑ4	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Orange	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ5	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Yellow	Orange	Red	Orange	Orange	Yellow
ΣΒΑ6	Orange	Red	Orange	Orange	Green	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Orange	Orange
ΣΒΑ7	Orange	Orange	Yellow	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Red
ΣΒΑ8	Red	Orange	Red	Red	Red	Red	Red	Orange	Red	Yellow	Yellow	Orange	Red
ΣΒΑ9	Red	Red	Orange	Red	Red	Red	Red	Orange	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ10	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Orange	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ11	Red	Red	Orange	Red	Orange	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ13	Green	Yellow	N/A	Orange	Yellow	Orange	Orange	N/A	Orange	Red	N/A	N/A	Yellow
ΣΒΑ14	Orange	Red	Yellow	Red	Red	Red	Orange	Green	Red	Orange	Green	Orange	Orange
ΣΒΑ15	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Yellow
ΣΒΑ16	Yellow	Red	Red	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Red	Red	Red	Red	Orange	Orange

■ Επίτευξη στόχου

■ Μικρές προκλήσεις

■ Σημαντικές προκλήσεις

■ Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2. Επίδοση ανά Περιφέρεια

3.2.1. Περιφέρεια Θεσσαλίας (EL61)

Η Θεσσαλία είναι μια από τις πολυπληθέστερες ελληνικές Περιφέρειες. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 732.762 κατοίκους και συνολική έκταση 14.036,64 km². Η Λάρισα είναι η πρωτεύουσά της, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (0,868 το 2019).

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες για την επίτευξη των ΣΒΑ 4, 8, 9, 10 και 11, όπως φαίνεται στον Πίνακα 4. Είναι ενδεικτικό ότι λιγότερο από το 1% του ΑΕΠ της Περιφέρειας επανεπενδύεται σε Ε&Α και ότι υπάρχουν μόνο 2,11 αιτούντες διπλώματα ευρεσιτεχνίας ανά εκατομμύριο κατοίκους. Επιπλέον, λιγότεροι από έναν στους τρεις κατοίκους αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (Eurostat, 2019). Η Περιφέρεια δεν έχει ακόμη επιτύχει κανέναν ΣΒΑ, ενώ υπάρχουν μόνο μικρά εμπόδια για την επίτευξη πέντε ΣΒΑ (συγκεκριμένα των ΣΒΑ 3, 6, 7, 15 και 16) (Πίνακας 4). Μόνο το 3,1% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες. Το ποσοστό εγκληματικότητας είναι πολύ χαμηλό (448,03 αδικήματα ανά 100 χιλιάδες κατοίκους) και το προσδόκιμο ζωής έχει αυξηθεί στα 82,3 χρόνια (Eurostat, 2019).

Πίνακας 4 Η επίδοση της Περιφέρειας Θεσσαλίας σε σχέση με τους ΣΒΑ.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Μικρές προκλήσεις

3.2.2. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (EL62)

Τα Ιόνια Νησιά είναι μια Περιφέρεια που εκτείνεται σε όλο το Ιόνιο Πέλαγος. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 207.855 κατοίκους και συνολική έκταση 2.306,94 km². Η Κέρκυρα είναι η πρωτεύουσά της, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (0,879 το 2019).

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες για την επίτευξη των ΣΒΑ 3, 4, 11 και 16, καθώς και σημαντικά προβλήματα όταν πρόκειται για άλλους πέντε ΣΒΑ, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5. Είναι ενδεικτικό ότι το 79% του πληθυσμού της περιοχής βρίσκει δύσκολα καλή στέγαση (RPM, 2022). Επιπλέον, περισσότερο από το 18% των κατοίκων αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (Eurostat, 2019). Η Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 14, ενώ υπάρχουν μόνο μικρές δυσκολίες για την επίτευξη τεσσάρων ΣΒΑ (συγκεκριμένα των ΣΒΑ 1, 5, 6 και 7) (Πίνακας 5). Μάλιστα, υπάρχουν περισσότερες από 6,59 θέσεις κολύμβησης στην περιοχή με εξαιρετική ποιότητα νερού ανά 10 χιλιάδες κατοίκους (ΕΟΧ, 2019). Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες για την επίτευξη πέντε ΣΒΑ (συγκεκριμένα των ΣΒΑ 2, 8, 9, 10 και 15).

Πίνακας 5 Η επίδοση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων σε σχέση με τους ΣΒΑ.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	N/A
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

	Επίτευξη στόχου		Σημαντικές προκλήσεις
	Μικρές προκλήσεις		Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2.3. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (EL51)

Η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη καλύπτει το βορειοανατολικό τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 608.182 κατοίκους και συνολική έκταση 14.157,76 km². Πρωτεύουσα είναι η Κομοτηνή, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,849 το 2019).

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις ως προς την επίτευξη επτά ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 3, 4, 8, 9, 10 και 11), όπως φαίνεται στον Πίνακα 6. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 35% των κατοίκων αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ σχεδόν το 18% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρση (Eurostat, 2020). Η περιοχή έχει ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 13 (Πίνακας 6). Μόλις το 2,7% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες. 0,67 εκτάρια χερσαίων τοποθεσιών κατά κεφαλήν είναι περιοχές NATURA 2000 και τα επίπεδα O³ ανέρχονται σε 819,11 ug/m³ (Eurostat, 2019 & EEA, 2022).

Πίνακας 6 Η επίδοση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Σημαντικές προκλήσεις

3.2.4. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (EL53)

Η Δυτική Μακεδονία καλύπτει το βόρειο τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 283.689 κατοίκους και συνολική έκταση 9.451 km². Πρωτεύουσα είναι η Κοζάνη, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,88 το 2019).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες για την επίτευξη έξι ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 4, 8, 9, 10 και 14), όπως φαίνεται στον Πίνακα 7. Είναι ενδεικτικό ότι περισσότερο από το 32% των κατοίκων κινδυνεύει από φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ λίγο περισσότερο από το 17% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρση (Eurostat, 2020). Η Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 6, ενώ υπάρχουν μόνο μικρές προκλήσεις για την επίτευξη άλλων 4 ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 5, 13, 15 και 16) (Πίνακας 7). Περισσότερο από το 96% των κατοίκων έχουν μπάνιο εντός της οικίας τους. Επιπλέον, μόνο το 2,7% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες και η αναλογία δασοκάλυψης προς τη συνολική χρήση γης είναι 0,45 (Eurostat, 2018).

Πίνακας 7 Η επίδοση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Μικρές προκλήσεις

3.2.5. Περιφέρεια Ηπείρου (EL54)

Η Ήπειρος καλύπτει το βορειοδυτικό τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 336.856 κατοίκους και συνολική έκταση 9.203,22 km². Τα Ιωάννινα είναι η πρωτεύουσα, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,879 το 2019).

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες για την επίτευξη έξι ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 4, 8, 9, 10, 11 και 14), όπως φαίνεται στον Πίνακα 8. Είναι ενδεικτικό ότι σχεδόν το 29% των κατοίκων βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ λίγο περισσότερο από το 15% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η περιοχή έχει ήδη επιτύχει τους ΣΒΑ 3 και 15, ενώ υπάρχουν μόνο μικρές προκλήσεις για την επίτευξη του ΣΒΑ 7 (Πίνακας 8). Ο αριθμός των θανατηφόρων τροχαίων και το ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας έχουν μειωθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία. Επιπλέον, μόνο το 1,5% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες και η αναλογία δασοκάλυψης προς τη συνολική χρήση γης ανέρχεται σε 0,35 (Eurostat, 2018).

Πίνακας 8 Η επίδοση της Περιφέρειας Ηπείρου σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Σημαντικές προκλήσεις

3.2.6. Περιφέρεια Πελοποννήσου (EL65)

Η Πελοπόννησος καλύπτει το νοτιοανατολικό τμήμα της Πελοποννησιακής χερσονήσου. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 577.903 κατοίκους και συνολική έκταση 15.489,96 km². Η Τρίπολη είναι η πρωτεύουσα, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,849 το 2019).

Η περιοχή της Πελοποννήσου αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη πέντε ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 4, 9, 10 και 11), όπως φαίνεται στον Πίνακα 9. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 34% των κατοίκων κινδυνεύει από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ σχεδόν το 21% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η περιοχή δεν έχει ακόμη επιτύχει κάποιον ΣΒΑ. Υπάρχουν μόνο μικρές δυσκολίες για την επίτευξη δύο ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 2 και 16) (Πίνακας 9). Μόνο το 4,7% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες και το ποσοστό εγκληματικότητας είναι χαμηλό (1.094,13 αδικήματα ανά 100 χιλιάδες κατοίκους) (Eurostat, 2019). Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη επτά ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 3, 5, 6, 7, 8, 14 και 16).

Πίνακας 9 Η επίδοση της Περιφέρειας Πελοποννήσου σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	N/A
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Σημαντικές προκλήσεις

3.2.7. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (EL41)

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου εκτείνεται σε όλο το βόρειο τμήμα του Αιγαίου Πελάγους. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 199.231 κατοίκους και συνολική έκταση 3.835,91 km². Η Μυτιλήνη είναι η πρωτεύουσά της, ενώ η περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,852 το 2019).

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη έξι ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 2, 4, 8, 10 και 16), όπως φαίνεται στον Πίνακα 10. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 32% των κατοίκων κινδυνεύουν από φτώχεια ή από κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ σχεδόν το 18% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η περιοχή δεν έχει ακόμη επιτύχει κάποιον ΣΒΑ. Υπάρχουν μόνο μικρές προκλήσεις για την επίτευξη τεσσάρων ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 5, 7, 14 και 15) (Πίνακας 10). Περισσότερο από το 96% των κατοίκων έχουν εσωτερικά μπάνια. Επιπλέον, μόνο το 2,7% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες και το ποσοστό εγκληματικότητας είναι χαμηλό (652,27 αδικήματα ανά 100 χιλιάδες κατοίκους) (Eurostat, 2019).

Πίνακας 10 Η επίδοση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	N/A
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2.8. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (EL64)

Η Στερεά Ελλάδα εκτείνεται σε όλο το ανατολικό τμήμα της κεντρικής Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου του νησιού της Εύβοιας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 547.390 κατοίκους και συνολική έκταση 15.549,31 km². Πρωτεύουσά της είναι η Λαμία, ενώ η περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,848 το 2019).

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη επτά ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 3, 4, 7, 8, 9, 10 και 11), όπως φαίνεται στον Πίνακα 11. Είναι ενδεικτικό ότι μόνο το 72% των ενηλίκων έχει λάβει εκπαίδευση τουλάχιστον ανώτερη από τη δευτεροβάθμια και ότι σχεδόν ένας στους τέσσερις κατοίκους ηλικίας μεταξύ 18 και 24 ετών δεν είναι ούτε στην εκπαίδευση ούτε στην απασχόληση ή την κατάρτιση (Eurostat, 2020). Η περιοχή δεν έχει επιτύχει ακόμα κάποιον ΣΒΑ, ενώ υπάρχουν μόνο μικρές προκλήσεις προκειμένου να επιτευχθούν τέσσερις ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 2, 5, 13 και 15) (Πίνακας 11). Μόνο το 3,2% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες, 0,67 εκτάρια χερσαίων τοποθεσιών κατά κεφαλήν αποτελούν περιοχές NATURA 2000, ενώ τα επίπεδα O³ ανέρχονται σε 1.844,97 ug/m³ (Eurostat, 2019 & ΕΕΑ, 2022).

Πίνακας 11 Η επίδοση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Σημαντικές προκλήσεις

3.2.9. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (EL63)

Η Δυτική Ελλάδα εκτείνεται σε όλο το δυτικό τμήμα της Πελοποννησιακής χερσονήσου, συμπεριλαμβανομένου και του δυτικού τμήματος της κεντρικής Ελλάδας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 679.796 κατοίκους και συνολική έκταση 11.350,18 km². Η Πάτρα είναι η πρωτεύουσα, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,861 το 2019).

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη επτά ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 4, 8, 9, 10, 11 και 14), όπως φαίνεται στον Πίνακα 12. Είναι ενδεικτικό ότι περισσότερο από το 42% των κατοίκων κινδυνεύει από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ σχεδόν το 26% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η Περιφέρεια δεν έχει ακόμη επιτύχει κάποιον ΣΒΑ. Ωστόσο, υπάρχουν μόνο μικρές δυσκολίες για την επίτευξη τεσσάρων ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 2, 5, 7 και 15) (Πίνακας 12). Το 4% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες. Η αναλογία της δασοκάλυψης προς τη συνολική χρήση γης είναι ίση με 0,31 και το ποσοστό εγκληματικότητας είναι πολύ χαμηλό (870,11 παραβάσεις ανά 100 χιλιάδες κατοίκους) (Eurostat, 2019).

Πίνακας 12 Η επίδοση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Σημαντικές προκλήσεις

3.2.10. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (EL52)

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εκτείνεται από τα βόρεια ελληνικά σύνορα έως τις βόρειες ακτές του Αιγαίου Πελάγους. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 1.882.108 κατοίκους και συνολική έκταση 18.810,52 km². Η Θεσσαλονίκη είναι η πρωτεύουσα, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,876 το 2019).

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη οκτώ ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 2, 8, 9, 10, 11, 14 και 16), όπως φαίνεται στον Πίνακα 13. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 31% των κατοίκων αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ σχεδόν το 17,5% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η περιοχή δεν έχει ακόμη επιτύχει κάποιον ΣΒΑ. Ωστόσο, υπάρχουν μόνο μικρές δυσκολίες για την επίτευξη τριών ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 5, 6 και 15) (Πίνακας 13). Σχεδόν το 80% των ενηλίκων έχουν λάβει τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και μόνο το 11% των κατοίκων μεταξύ 18 και 24 ετών δεν είναι ούτε στην εκπαίδευση, ούτε στην απασχόληση ή την κατάρτιση (Eurostat, 2020).

Πίνακας 13 Η επίδοση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2.11. Περιφέρεια Κρήτης (EL43)

Η Περιφέρεια Κρήτης βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα της Ευρώπης. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η Περιφέρεια έχει πληθυσμό 636.504 κατοίκους και συνολική έκταση 8.450 km². Το Ηράκλειο είναι η πρωτεύουσα, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,879 το 2019).

Η Περιφέρεια Κρήτης αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη εννέα ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13 και 16), όπως φαίνεται στον Πίνακα 14. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 26% των κατοίκων αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ σχεδόν το 16% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρηση (Eurostat, 2020). Η περιοχή δεν έχει ακόμη επιτύχει κάποιον ΣΒΑ. Ωστόσο, υπάρχουν μόνο μικρές προκλήσεις για την επίτευξη δύο ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 2 και 8) (Πίνακας 14). Το 4% της γης καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες. Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται στα 82,1 χρόνια, το ποσοστό εγκληματικότητας είναι χαμηλό (940,03 αδικήματα ανά 100 χιλιάδες κατοίκους) και περισσότεροι από 3 στους τέσσερις ενήλικες έχουν λάβει τουλάχιστον ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Eurostat, 2018, 2019 & 2020).

Πίνακας 14 Η επίδοση της Περιφέρειας Κρήτης σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

	Επίτευξη στόχου		Σημαντικές προκλήσεις
	Μικρές προκλήσεις		Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2.12. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (EL42)

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου περιλαμβάνει τα συμπλέγματα των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η περιοχή έχει πληθυσμό 309.015 και συνολική έκταση 5.286 km². Η Ερμούπολη είναι η πρωτεύουσά της, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,850 το 2019).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη εννέα ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11 και 16), όπως φαίνεται στον Πίνακα 15. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 30% των κατοίκων αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ σχεδόν το 20% όσων ζουν σε πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική στέρση (Eurostat, 2020). Η περιοχή έχει ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 14. Υπάρχουν επίσης μικρές προκλήσεις για την επίτευξη δύο ακόμη ΣΒΑ πριν από το 2030 (συγκεκριμένα των 8 και 15) (Πίνακας 15). Μάλιστα, στην Περιφέρεια υπάρχουν περισσότερες από 8,1 τοποθεσίες κολύμβησης ανά 10 χιλιάδες κατοίκους με εξαιρετική ποιότητα νερού (ΕΟΧ, 2019). Επιπλέον, 1,43 εκτάρια χερσαίων τοποθεσιών κατά κεφαλήν αποτελούν περιοχές NATURA 2000 (ΕΟΧ, 2021).

Πίνακας 15 Η επίδοση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	N/A
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

3.2.13. Περιφέρεια Αττικής (EL30)

Η Περιφέρεια Αττικής περιλαμβάνει τη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας, το νησί των Κυθήρων και το νησιωτικό σύμπλεγμα του Αργοσαρωνικού. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η περιοχή έχει πληθυσμό 3.828.434 κατοίκους και συνολική έκταση 3.808,10 km². Η Αθήνα είναι η πρωτεύουσά της, ενώ η Περιφέρεια κατατάσσεται πολύ ψηλά ως προς τον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (0,913 το 2019).

Η Περιφέρεια Αττικής αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις για την επίτευξη δέκα ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 14, 15 και 16), όπως φαίνεται στον Πίνακα 16. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 23% των κατοίκων βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ σχεδόν το 18% της γης της περιοχής καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες (Eurostat, 2018 & 2020). Η Περιφέρεια έχει ήδη επιτύχει τον ΣΒΑ 5. Υπάρχουν επίσης μικρές προκλήσεις προκειμένου να επιτευχθεί ένας ακόμη ΣΒΑ πριν από το 2030 (ήτοι ο ΣΒΑ 13) (Πίνακας 16). Η εκπροσώπηση στο περιφερειακό συμβούλιο είναι ισότιμη μεταξύ ανδρών και γυναικών (RPM, 2022). Επιπλέον, το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας είναι 10% (Eurostat, 2020). Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή της Αττικής αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη τεσσάρων ΣΒΑ (συγκεκριμένα των 1, 3, 6 και 7).

Πίνακας 16 Η επίδοση της Περιφέρειας Αττικής σε σχέση με τους ΣΒΑ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης	Επίδοση
ΣΒΑ1: Μηδενική φτώχεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ2: Μηδενική πείνα	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ3: Καλή υγεία και ευ ζην	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ4: Ποιοτική Εκπαίδευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ5: Ισότητα των φύλων	Επίτευξη στόχου
ΣΒΑ6: Καθαρό νερό και αποχέτευση	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ7: Φτηνή και καθαρή ενέργεια	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη	Σημαντικές προκλήσεις
ΣΒΑ9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ10: Λιγότερες ανισότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ13: Δράση για το κλίμα	Μικρές προκλήσεις
ΣΒΑ14: Ζωή στο νερό	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ15: Ζωή στη στεριά	Εξαιρετικές προκλήσεις
ΣΒΑ16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	Εξαιρετικές προκλήσεις

4. Συμπεράσματα και προτάσεις για εξέλιξη

Η παρούσα έκθεση με τίτλο «Η πρόοδος των Ελληνικών Περιφερειών σε σχέση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)» αποτελεί την πρώτη προσπάθεια παρακολούθησης της προόδου επίτευξης των ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο. Στόχος της είναι να βοηθήσει στον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων πολιτικής, αλλά και στον εντοπισμό μεγάλων ελλείψεων δεδομένων στο πλαίσιο των ΣΒΑ σε υποεθνικό επίπεδο (NUTS2).

Τα βασικά αποτελέσματα δείχνουν ότι υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες στην πρόοδο προς την επίτευξη των ΣΒΑ σε όλες τις ελληνικές περιφέρειες για τους περισσότερους από τους 15 στόχους, με μέσο όρο βαθμολογίας 43,72% - μόνο 37% εάν οι βαθμολογίες σταθμίζονται με πληθυσμιακά κριτήρια.

Το Δίκτυο Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDSN) Ελλάδα είναι πρόθυμο να ενημερώνει συχνά την έκθεση και τη βάση δεδομένων αυτή, προσθέτοντας νέες δυνατότητες και δείκτες με την πάροδο του χρόνου. Οι βασικές προτεραιότητες για την περαιτέρω εξέλιξη του παρόντος είναι:

- **Παρακολούθηση προόδου με την πάροδο του χρόνου (τάσεις):** Επί του παρόντος, η αναφορά παρέχει ένα στιγμιότυπο χρησιμοποιώντας τα πιο πρόσφατα δεδομένα του 2022. Ωστόσο, οι τάσεις των περιφερειών έχουν επίσης σημασία για την αξιολόγηση της προόδου και των δεσμεύσεων για τους στόχους. Η διαθεσιμότητα δεδομένων με την πάροδο του χρόνου σε υποεθνικό επίπεδο (NUTS2) είναι περιορισμένη και, ως εκ τούτου, αυτή η έκθεση στοχεύει στη δημιουργία μιας δομημένης διαδικασίας συλλογής δεδομένων από τις Περιφέρειες.
- **Αύξηση του αριθμού των καλυπτόμενων ΣΒΑ:** Επί του παρόντος, η αναφορά δεν κατέστη δυνατό να συμπεριλαμβάνει αξιόπιστα δεδομένα για τους ΣΒΑ 12 και 17, ενώ η διαθεσιμότητα επιμέρους δεικτών (KPIs) για όλες τις Περιφέρειες είναι περιορισμένη για τον ΣΒΑ 13.
- **Συνέχιση της στενής συνεργασίας με στρατηγικούς εταίρους για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας των δεδομένων,** για την κάλυψη των κενών δεδομένων και την προώθηση της χάραξης πολιτικής που βασίζεται σε στοιχεία σε υποεθνικό-περιφερειακό επίπεδο.
- **Η κοινοποίηση αποτελεσμάτων τόσο στις περιφερειακές όσο και στις κυβερνητικές αρχές και στα ενδιαφερόμενα μέρη,** ώστε να λάβουν γνώση των επιμέρους δεικτών (KPIs) και των ΣΒΑ που αξιολογούνται και να τα χρησιμοποιηθούν ως οδηγό για:
 - Σχεδιασμό κατάλληλων πολιτικών Περιφερειακής Ανάπτυξης,
 - Βέλτιστη κατανομή πόρων,
 - Εστίαση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων στις δυσκολίες κάθε περιοχής.
- **Παρακολούθηση τοπικών περιφερειακών προσπαθειών και πολιτικών για την επίτευξη των ΣΒΑ:** Επέκταση της έκθεσης, ώστε να χαρτογραφηθεί η ύπαρξη μακροπρόθεσμων στόχων και σχετικών στρατηγικών, καθώς και αξιολόγηση των πολιτικών δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο που μπορεί να συμβάλλουν σε μακροπρόθεσμους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς μετασχηματισμούς.

Βιβλιογραφία

- Lafortune, G., Zoeteman, K., Fuller, G., Mulder, R., Dagevos, J. and Schmidt-Traub, G. (2019): The 2019 SDG Index and Dashboards Report for European Cities (prototype version). Sustainable Development Solutions Network (SDSN) and the Brabant Center for Sustainable Development (Telos).
- Lafortune, G., Cortés Puch, M., Mosnier, A., Fuller, G., Diaz, M., Riccaboni, A., Kloke-Lesch, A., Zachariadis, T., Carli, E. Oger, A., (2021): Europe Sustainable Development Report 2021: Transforming the European Union to achieve the Sustainable Development Goals. SDSN, SDSN Europe and IEEP. France: Paris.
- Lapidou, C., Mellios, N., Spyropoulou, A., Kofinas, D. and Papadopoulou, M., 2020, Systems thinking on the resource nexus: Modeling and visualization tools to identify critical interlinkages for resilient and sustainable societies and institutions, *Science of The Total Environment*, 717, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.137264>.
- Lynch, A., LoPresti, A., Fox, C. (2019): The 2019 US Cities Sustainable Development Report. New York: Sustainable Development Solutions Network (SDSN).
- Lynch, A., Sachs, J. (2021): The United States Sustainable Development Report 2021. New York: SDSN.
- Sachs, J., Schmidt-Traub, G., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G. (2018): SDG Index and Dashboards Report 2018. New York: Bertelsmann Stiftung and Sustainable Development Solutions Network (SDSN).
- Sachs, J., Lafortune, G., Kroll, C., Fuller, G., Woelm, F. (2022). From Crisis to Sustainable Development: the SDGs as Roadmap to 2030 and beyond. Sustainable Development Report 2022. Cambridge: Cambridge University Press.

Παράρτημα Ι – Περιγραφή δεικτών

Παρακάτω είναι ο κατάλογος των δεικτών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των περιφερειακών επιδόσεων σε σχέση με τους ΣΒΑ. Τα δεδομένα είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος στη συγγραφική ομάδα.

Πίνακας Α1.1 Κατάλογος δεικτών που αξιοποιήθηκαν

ΣΒΑ	ΣΒΑ ΚΡΙs	Περιγραφή ΚΡΙ	Reference Year	Data Source	Comments
1	1_1	Ποσοστό σοβαρής υλικής στέρησης στις πόλεις (%)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
1	1_2	Άτομα σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (%)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
2	2_1	Σύνολο καλλιεργούμενης γεωργικής έκτασης και αγρανάπαυσης κατά κεφαλήν	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_2	Περιοχή βιολογικής γεωργίας (χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (ha))	2007	Eurostat	Στοιχεία Eurostat προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_3	Συνολική αρδευόμενη Φυτική Παραγωγή (kg) κατά κεφαλήν	2010	Lapidou C., Mellios N., et al. (2020) / ELSTAT	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_4	Μη αρδευόμενη Φυτική Παραγωγή (kg) κατά κεφαλήν	2010	Lapidou C., Mellios N., et al. (2020) / ELSTAT	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_5	Κατά κεφαλήν παραγωγή κρέατος	2010	Lapidou C., Mellios N., et al. (2020) / ELSTAT	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_6	Παραγωγή γάλακτος (kg) κατά κεφαλήν	2010	Lapidou C., Mellios N., et al. (2020) / ELSTAT	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
2	2_7	Παραγωγή Αυγών (αριθμός) κατά κεφαλήν	2010	Lapidou C., Mellios N., et al. (2020) / ELSTAT	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
3	3_1	Θανατηφόρα τροχαία (αριθμός)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
3	3_2	Ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας (κάτω του 1) ανά 1.000 γεννήσεις	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
3	3_3	Γενικοί ιατροί ανά (100.000 πληθυσμός)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.

ΣΒΑ	ΣΒΑ ΚΡIs	Περιγραφή ΚΡI	Reference Year	Data Source	Comments
3	3_4	Προσδόκιμο ζωής (έτη)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
4	4_1	Άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση (% 18-24)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
4	4_2	Ενήλικες με ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (% 25-64)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
4	4_3	Ποσοστό NEET (% 15-24) (Όχι στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
4	4_4	Τετράχρονα παιδιά στην προσχολική εκπαίδευση (%)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
4	4_5	Συμμετοχή ενηλίκων στη μάθηση (%)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
5	5_1	Εγγεγραμμένοι μαθητές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (% άντρες)	2020	Eurostat	Υπολογισμένη αναλογία με συνδυασμό στοιχείων από EUROSTAT
5	5_2	Ποσοστά απασχόλησης νέων που δεν συμμετέχουν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση (αναλογία γυναικών/ανδρών)	2021	Eurostat	Υπολογισμένη αναλογία με συνδυασμό στοιχείων από EUROSTAT
5	5_3	Μερίδιο γυναικών στα περιφερειακά συμβούλια	2021	Self calculate d	αναλογία που υπολογίστηκε από την Data Consultants μέσω έρευνας δευτερογενών στοιχείων.
6	6_1	Αναλογία μπάνιου εντός κατοικίας / σύνολο κατοικιών (%)	2011	ELSTAT	Υπολογισμένη αναλογία μέσω συνδυασμού στοιχείων από ΕΛΣΤΑΤ
6	6_2	Αναλογία τουαλέτας ή WC με υδραυλική εγκατάσταση εντός της κατοικίας / σύνολο κατοικιών (%)	2011	ELSTAT	Υπολογισμένη αναλογία μέσω συνδυασμού στοιχείων από ΕΛΣΤΑΤ
6	6_3	Κατά κεφαλήν χρήση νερού	2019	Eurostat/ ELSTAT	Στοιχεία EUROSTAT προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
6	6_4	Κατά κεφαλήν άντληση νερού	2019	Eurostat/ ELSTAT	Στοιχεία EUROSTAT προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
7	7_1	Κατανάλωση πετρελαίου κατά κεφαλήν	2020	ELSTAT	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
7	7_2	Αναλογία Ισχύος Σταθμού Παραγωγής (MW) από βιώσιμες πηγές	2010	Laspidou C., Mellios N., et al. (2020)	Στοιχεία από επιστημονική δημοσίευση, προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
8	8_1	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
8	8_2	Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας (%)	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
8	8_3	Αντίληψη των κατοίκων για το πόσο εύκολο είναι να βρει κανείς μια καλή δουλειά στην πόλη που ζει σήμερα (% ικανοποίησης)	2022	RGC	Τα στοιχεία προήλθαν από μια πανελλήνια έρευνα με ερωτηματολόγια, που διοργανώθηκε από την Data Consultants
8	8_4	Εισόδημα νοικοκυριών (σε εκατ. ευρώ)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
9	9_1	Δαπάνες Ε&Α (%)	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.

ΣΒΑ	ΣΒΑ KPIs	Περιγραφή KPI	Reference Year	Data Source	Comments
9	9_2	Υποψήφιοι για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ανά εκατομμύριο πληθυσμού)	2012	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
9	9_3	Αντίληψη των κατοίκων για το πόσο ευτυχημένοι είναι στην πόλη που ζουν σήμερα (% ικανοποίησης)	2022	RGC	Τα στοιχεία προήλθαν από μια πανελλήνια έρευνα με ερωτηματολόγια, που διοργανώθηκε από την Data Consultants
10	10_1	Διαθέσιμο εισόδημα ιδιωτικών νοικοκυριών	2019	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
10	10_2	Άτομα που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό - Στρατηγική ΕΕ	2020	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
11	11_1	Η αντίληψη των κατοίκων για το πόσο εύκολο είναι να βρει κανείς καλή στέγαση στην πόλη όπου ζει σε λογική τιμή σήμερα (% ικανοποίησης)	2022	RGC	Τα στοιχεία προήλθαν από μια πανελλήνια έρευνα με ερωτηματολόγια, που διοργανώθηκε από την Data Consultants
12	12_1	Μη διαθέσιμα δεδομένα σε επίπεδο NUTS2			
13	13_1	PM2.5 (ug/m3)	2020 - 2022	EEA	Αναλογία που υπολογίζεται με συνδυασμό στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)
13	13_2	PM10 (ug/m3)	2020 - 2022	EEA	Αναλογία που υπολογίζεται με συνδυασμό στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)
13	13_3	O3 (ug/m3)	2003 - 2022	EEA	Αναλογία που υπολογίζεται με συνδυασμό στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)
14	14_1	Επιφάνεια (ha) θαλάσσιων περιοχών που ορίζονται στο NATURA 2000 (1 εκτάριο = 0,01 km2) κατά κεφαλήν	2021	EEA	Αναλογία που υπολογίζεται με συνδυασμό στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και προσαρμόζεται με τον πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
14	14_2	Τοποθεσίες κολύμβησης με εξαιρετική ποιότητα νερού ανά 10.000 πολίτες	2019	EEA, SSW	Αναλογία που υπολογίστηκε από τους συγγραφείς, μέσω έρευνας δευτερογενών στοιχείων και προσαρμοσμένη με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
15	15_1	Γη που καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες	2018	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
15	15_2	Αναλογία δασοκάλυψης προς συνολική χρήση γης	2018	Eurostat	Στοιχεία άμεσα διαθέσιμα. Δεν απαιτείται χειρισμός.
15	15_3	Επιφάνεια (ha) χερσαίων τοποθεσιών που χαρακτηρίζονται βάσει της NATURA 2000 (1 εκτάριο = 0,01 km2) κατά κεφαλήν	2020	EEA	Αναλογία που υπολογίζεται με συνδυασμό στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και προσαρμόζεται με τον πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2021)
16	16_1	Σύνολο παραβάσεων Ποινικού Κώδικα ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
16	16_2	Εγκλήματα κατά της ζωής ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
16	16_3	Τραυματισμοί ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
16	16_4	Εγκλήματα κατά της σεξουαλικής ελευθερίας ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
16	16_5	Εγκλήματα ιδιοκτησίας ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)

ΣΒΑ	ΣΒΑ ΚΡIs	Περιγραφή ΚΡI	Reference Year	Data Source	Comments
16	16_6	Παραβάσεις Ειδικών Ποινικών Νόμων ανά 100.000 κατοίκους	2019	ELSTAT	Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ προσαρμοσμένα με πληθυσμό ανά περιοχή (στοιχεία απογραφής 2011)
16	16_7	Αντίληψη των κατοίκων σχετικά με την ασφάλεια του να κυκλοφορεί κανείς μόνος τη νύχτα στην πόλη που ζει σήμερα (% ικανοποίησης)	2022	RGC	Τα στοιχεία προήλθαν από πανελλήνια έρευνα με ερωτηματολόγια, που διοργάνωσε η Data Consultants.
17	17_1	Μη διαθέσιμα δεδομένα σε επίπεδο NUTS2			

Παράρτημα II – Ευρετήριο Μεθοδολογίας & Πίνακες επίδοσης

Η έκθεση μετρά την πρόοδο των ελληνικών Περιφερειών σε σχέση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Χρησιμοποιώντας τα πλέον πρόσφατα δημοσίως διαθέσιμα δεδομένα από αξιόπιστες πηγές, η έκθεση παρουσιάζει μια επισκόπηση της προόδου προς την επίτευξη των ΣΒΑ. Βασίζεται στην έκθεση «The 2019 SDG Index and Dashboards Report for European Cities (prototype version)» (Lafortune et al., 2019) και την έκθεση «Europe Sustainable Development Report 2021: Transforming the European Union to achieve the Sustainable Development Goals» (Lafortune et al., 2021), που αναπτύχθηκαν από το SDSN το 2019 και το 2021 αντίστοιχα. Οι επιδόσεις των Περιφερειών αντιπροσωπεύουν την πρόοδο προς την επίτευξη των ΣΒΑ μέχρι το 2030. Η παρακάτω μεθοδολογία βασίζεται στη μεθοδολογία που καθιερώθηκε από το SDSN για το «SDG Index and Dashboards Report» (Sachs et al, 2018).

Η μεθοδολογία για τους δείκτες και τους πίνακες επίδοσης μπορεί να χωριστεί σε τέσσερα κύρια βήματα. Το πρώτο είναι να εξαιρέσουμε τις ακραίες τιμές στην κατανομή των δεικτών, θέτοντας αναλόγως κατώτερα και ανώτερα όρια. Το δεύτερο είναι να αναπροσαρμόσουμε την κλίμακα των δεδομένων έτσι ώστε η απόδοση να είναι συγκρίσιμη μεταξύ των δεικτών. Το τρίτο είναι να καθοριστούν τα όρια για τη χρωματική κλίμακα (Κόκκινο, Πορτοκαλί, Κίτρινο, Πράσινο). Και τέλος, να συγκεντρωθούν οι βαθμολογίες των δεικτών σε βαθμολογίες στόχων και σε μια συνολική βαθμολογία δείκτη ΣΒΑ.

A2.1 Δείκτες

Ο Πίνακας A1.1 περιγράφει τους βασικούς δείκτες απόδοσης ανά ΣΒΑ, την πηγή και τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της χρονοσειράς. Τα δεδομένα συλλέγονται σε ετήσια βάση, σε επίπεδο NUTS2 από το 2012 έως το 2022. Δεν χρησιμοποιούνται τεκμαρτά δεδομένα στην ανάλυσή μας. Το πιο πρόσφατο διαθέσιμο έτος χρησιμοποιείται ως έτος αναφοράς για τους πίνακες επίδοσης (2022 για τους περισσότερους δείκτες). Ο Πίνακας A2.1 αναφέρει την ταξινόμηση σε επίπεδο NUTS2 καθώς και το ποσοστό των στοιχείων που λείπουν σε όλους τους βασικούς δείκτες απόδοσης κατά το έτος αναφοράς. Πρόσθετες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πρωτογενών δεδομένων, είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

Πίνακας A2.1 Μη διαθέσιμες τιμές ανά περιοχή NUTS2

Περιοχή	Μη διαθέσιμες τιμές
Θεσσαλία (EL61)	3,77%
Ιόνια Νησιά (EL62)	15,09%
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	5,66%
Δυτική Μακεδονία (EL53)	11,32%
Ηπειρος (EL54)	5,66%
Πελοπόννησος (EL65)	9,43%
Βόρειο Αιγαίο (EL41)	13,21%

Περιοχή	Μη διαθέσιμες τιμές
Στερεά Ελλάδα (EL64)	3,77%
Δυτική Ελλάδα (EL63)	1,89%
Κεντρική Μακεδονία (EL52)	1,89%
Κρήτη (EL43)	3,77%
Νότιο Αιγαίο (EL42)	9,43%
Αττική (EL30)	1,89%

A2.2 Ορισμός ορίων

Τα αρχικά δεδομένα των δεικτών ελέγχονται ως προς την κατεύθυνση τους (Εάν το περισσότερο είναι το καλύτερο ή εάν όσο λιγότερα τόσο το καλύτερο) και προσαρμόζονται ανάλογα. Έτσι, σε αυτήν την ενότητα το "άνω όριο" χρησιμοποιείται για την αναφορά στην τιμή στόχο, ακόμη και αν τα ακατέργαστα δεδομένα του δείκτη είναι φθίνοντα και η μεγαλύτερη πρόοδος αντιπροσωπεύεται από έναν μικρότερο αριθμό.

Το κατώτερο όριο (LB) για τα δεδομένα προήλθε από το 2,5ο εκατοστημόριο, που χρησιμοποιείται για τη εξαίρεση ακραίων τιμών στο κάτω άκρο της κατανομής.

Το άνω όριο (UB), π.χ., το βέλτιστο ή ο στόχος, για κανονικοποίηση προσδιορίστηκε με βάση τα ακόλουθα τέσσερα βήματα:

1. Χρήση επίσημων τιμών στόχου για τους ΣΒΑ. Αυτά αφορούν, για παράδειγμα, τις αρχές της μηδενικής φτώχειας, της καθολικής συμμετοχής σε δευτεροβάθμια εκπαίδευση, της καθολικής πρόσβασης σε νερό και αποχέτευση, της πλήρους ισότητας των φύλων. Οι επίσημοι στόχοι ΣΒΑ ορίζονται με βάση το ESDR 2021 (Lafortune et al., 2021).
2. Εφαρμογή της αρχής «Κανένας δεν μένει πίσω» σε μέτρα που σχετίζονται με την ακραία φτώχεια (π.χ. σπατάλη), την κάλυψη των δημόσιων υπηρεσιών, την πρόσβαση σε βασικές υποδομές.
3. Χρήση επιστημονικά προσδιορισμένων στόχων, όπου υπάρχουν. Π.χ. 100% βιώσιμη διαχείριση της αλιείας.
4. Για όλους τους άλλους δείκτες, χρησιμοποιούμε τον μέσο όρο των κορυφαίων επιδόσεων. Σε περιπτώσεις όπου χρησιμοποιήθηκαν οι κορυφαίες επιδόσεις για τη δημιουργία του ανώτατου ορίου, πήραμε τις 5 κορυφαίες περιοχές μεταξύ αυτών που περιλαμβάνονται στο σύνολο δεδομένων, εξαιρώντας τις ακραίες τιμές. Αυτοί οι στόχοι είναι φιλόδοξοι και εφιστούν την προσοχή στις περιοχές που υστερούν. Ως εκ τούτου, οι 5 κορυφαίες περιφέρειες του δείγματος αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη δυνατή απόδοση για τους ελληνικούς δήμους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιήθηκαν οι κορυφαίοι ερμηνευτές της ΕΕ, του ΟΟΣΑ ή των Παγκόσμιων Επιδόσεων.

Ο Πίνακας A2.2 αναφέρει όλους τους δείκτες που χρησιμοποιήσαμε, την κατεύθυνσή τους (More is Better or Less is Better), το Target (Upper Bounds) καθώς και την αρχή που χρησιμοποιήθηκε για τον ορισμό του

καλύτερου στόχου (Target ή Upper Bound). Μόλις καθοριστούν τα ανώτερα και τα κατώτερα όρια, τα δεδομένα κρίθηκαν σε [LB, UB] για όλους τους δείκτες.

Πίνακας A2.2 Indicators – Upper Bounds

ΣΒΑ	ΣΒΑ ΚΡIs	Optimum	More is Better (=1)	Rule for Optimum	Rule Source
1	1_1	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
1	1_2	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
2	2_1	6.54	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_2	0.88	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_3	2815.66	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_4	1197.86	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_5	124.71	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_6	433.49	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
2	2_7	300.08	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
3	3_1	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
3	3_2	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
3	3_3	697.88	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
3	3_4	83.00	1.00	Average of top performers (Global)	ESDR 2021
4	4_1	4.00	0.00	Average of top performers (EU)	ESDR 2021
4	4_2	100.00	1.00	SDG Target	SDR 2021
4	4_3	8.00	0.00	Average of top performers (OECD)	ESDR 2021
4	4_4	100.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
4	4_5	28.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
5	5_1	0.50	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
5	5_2	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
5	5_3	50.00	1.00	SDG Target	ESDR 2022
6	6_1	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
6	6_2	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021

ΣΒΑ	ΣΒΑ KPIs	Optimum	More is Better (=1)	Rule for Optimum	Rule Source
6	6_3	0.00	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
6	6_4	0.00	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
7	7_1	0.51	0.00	Average of top performers (National)	Own calculations
7	7_2	1.00	1.00	Science-based/technical optimum	ESDR 2021
8	8_1	3000.00	1.00	Mean	ESDR 2021
8	8_2	3.00	0.00	Average of top performers	ESDR 2021
8	8_3	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
8	8_4	6254.56	1.00	Average of top performers (National) ex. outliers	Own calculations
9	9_1	3.30	1.00	Average of top performers (EU)	ESDR 2021
9	9_2	240.00	1.00	Average of top performers (EU) ex.outliers	ESDR 2021
9	9_3	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
10	10_1	30000.00	1.00	Mean	ESDR 2021
10	10_2	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
11	11_1	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021
13	13_1	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
13	13_2	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
13	13_3	0.00	0.00	SDG Target	ESDR 2021
14	14_1	1.24	1.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
14	14_2	6.93	1.00	Average of top performers (National)	ESDR 2021
15	15_1	2.17	0.00	Average of top performers (National)	Own calculations
15	15_2	0.39	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
15	15_3	0.93	1.00	Average of top performers (National)	Own calculations
16	16_1	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
16	16_2	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
16	16_3	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
16	16_4	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021

ΣΒΑ	ΣΒΑ KPIs	Optimum	More is Better (=1)	Rule for Optimum	Rule Source
16	16_5	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
16	16_6	0.00	0.00	Science-based/Technical optimum	ESDR 2021
16	16_7	1.00	1.00	Leave no one behind	ESDR 2021

A2.3 Δείκτες επανακλιμάκωσης – Κανονικοποίηση

Αφού καθοριστούν τα ανώτερα και τα κατώτερα όρια για την κανονικοποίηση, οι δείκτες μετασχηματίζονται σε γραμμική κλίμακα σε [0, 100] χρησιμοποιώντας τον κλασικό μετασχηματισμό ελάχιστης -μέγιστης τιμής:

$$x' = 100 \frac{(x - LB)}{(UB - LB)}$$

Όπου το 100 αντιπροσωπεύει τη βέλτιστη απόδοση. Με αυτόν τον τρόπο, τα κανονικοποιημένα δεδομένα μπορούν να ερμηνευθούν ως απόσταση από το βέλτιστο. Η βαθμολογία 50 υποδηλώνει το μισό σημείο μεταξύ της χειρότερης και της καλύτερης απόδοσης.

A2.4 Κατάταξη πινάκων επίδοσης

Η μεθοδολογία για την κατασκευή των ταμπλό συνίσταται στον καθορισμό ποσοτικών ορίων για την ταξινόμηση των επιδόσεων των περιοχών στους δείκτες σε έναν πίνακα τεσσάρων χρωμάτων. Στη συνέχεια, οι αξιολογήσεις του πίνακα ταμπλό σε επίπεδο δείκτη συγκεντρώνονται σε μια συνολική βαθμολογία πίνακα επίδοσης ανά στόχο. Για να αξιολογήσουμε την πρόοδο μιας περιοχής σε έναν δείκτη, χρησιμοποιούμε τέσσερις ζώνες (κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο και πράσινο). Αυτές οι ζώνες βασίζονται στα πράσινα όρια, τα οποία υποδηλώνουν επίτευξη ΣΒΑ, και στα κόκκινα όρια, τα οποία υποδηλώνουν σημαντικές δυσκολίες για την επίτευξη του ΣΒΑ. Το πορτοκαλί υποδηλώνει σημαντικές δυσκολίες, ενώ το κίτρινο μικρές δυσκολίες. Για κάθε δείκτη, το κίτρινο/πορτοκαλί όριο (YOL) ορίζεται ως ο μέσος όρος μεταξύ του κατώτερου και του ανώτερου ορίου (π.χ. 50 στην κανονικοποιημένη κλίμακα [0,100]). Το πράσινο και το κόκκινο όριο προσδιορίστηκαν ως YOL ± μία τυπική απόκλιση της κατανομής. Ο Πίνακας A2.3 παρουσιάζει τις βαθμολογίες του πίνακα επιδόσεων για όλους τους δείκτες που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση.

Πίνακας Α2.3 Επίδοση ανά επιμέρους δείκτη ΣΒΑ (SDG KPIs)

ΣΒΑ KPIs	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	Αττική (EL30)	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	Δυτική Ελλάδα (EL63)	Δυτική Μακεδονία (EL53)	Ήπειρος (EL54)	Θεσσαλία (EL61)	Ιόνια Νησιά (EL62)	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	Κρήτη (EL43)	Νότιο Αιγαίο (EL42)	Πελοπόννησος (EL65)	Στερεά Ελλάδα (EL64)
1_1	Red	Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow
1_2	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
2_1	Green	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow
2_2	Yellow	Red	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow
2_3	Green	Red	Red	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow
2_4	Green	Red	Red	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow
2_5	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
2_6	Green	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
2_7	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green
3_1	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
3_2	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red
3_3	Yellow	Green	Red	Yellow	Red	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red
3_4	Red	Red	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
4_1	Yellow	Green	White	Yellow	White	White	White	White	Green	Yellow	Red	White	Yellow
4_2	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red
4_3	Yellow	Green	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red
4_4	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
4_5	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
5_1	Green	Green	White	Green	White	White	Yellow	White	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Green
5_2	Green	White	White	White	White	White	Yellow	White	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow
5_3	Red	Green	Red	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow
6_1	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Red	Yellow	Yellow	Yellow
6_2	Red	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Red	Yellow	Yellow	Yellow
6_3	Green	Red	Red	Green	Green	Yellow	Yellow	White	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Yellow
6_4	Green	Red	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Red	Green	Green
7_1	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Red
7_2	Yellow	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Green	Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Yellow
8_1	Green	Green	Red	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Green	Green
8_2	Red	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Red
8_3	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Green	Red	Red
8_4	Yellow	Green	Red	Yellow	Red	Yellow	Green	Red	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
9_1	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red
9_2	Red	Red	White	Red	White	Red	Red	White	Red	Red	White	Red	Red
9_3	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow
10_1	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
10_2	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
11_1	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
13_1	White	Green	White	Green	Green	Green	Green	White	Red	White	White	White	White
13_2	White	Yellow	White	Red	Yellow	Red	Red	White	Yellow	Red	White	White	Yellow

ΣΒΑ ΚΡΙΣ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	Αττική (EL30)	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	Δυτική Ελλάδα (EL63)	Δυτική Μακεδονία (EL53)	Ήπειρος (EL54)	Θεσσαλία (EL61)	Ιόνια Νησιά (EL62)	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	Κρήτη (EL43)	Νότιο Αιγαίο (EL42)	Πελοπόννησος (EL65)	Στερεά Ελλάδα (EL64)
13_3	Green	Yellow	White	Yellow	White	Orange	Yellow	White	Green	Red	White	White	Yellow
14_1	Orange	Red	Yellow	Red	White	Red	Orange	Green	Red	Orange	Green	Yellow	Orange
14_2	Red	Red	Green	Red	Red	Red	Orange	Green	Red	Orange	Green	Orange	Orange
15_1	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
15_2	Green	Orange	Orange	Yellow	Green	Green	Yellow	Orange	Yellow	Red	Red	Orange	Green
15_3	Yellow	Red	Green	Orange	Yellow	Green	Green	Red	Orange	Yellow	Green	Yellow	Yellow
16_1	Yellow	Red	Yellow	Orange	Green	Yellow	Green	Orange	Red	Yellow	Orange	Yellow	Yellow
16_2	Yellow	Red	Red	Orange	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow
16_3	Yellow	Orange	Red	Orange	Yellow	Yellow	Green	Red	Yellow	Yellow	Orange	Yellow	Yellow
16_4	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Red	Green	Green
16_5	Green	Red	Green	Yellow	Green	Green	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
16_6	Yellow	Orange	Red	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Red	Red	Red	Red	Orange	Orange
16_7	Orange	Red	Red	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Orange	Red	Red	Yellow	Red	Red

A2.5 Συνολικές Βαθμολογίες και Όρια

Αφού υπολογιστούν οι κανονικοποιημένες βαθμολογίες δεικτών (ενότητα A2.3), συγκεντρώνουμε τις βαθμολογίες των δεικτών σε σκορ (βαθμολογίες ΣΒΑ) χρησιμοποιώντας έναν απλό μέσο όρο. Ομοίως συγκεντρώνουμε τις βαθμολογίες-στόχο στο σκορ του δείκτη χρησιμοποιώντας έναν απλό μέσο όρο. Δεν εξαγάγαμε σκορ για τις περιφέρειες σε συγκεκριμένους δείκτες.

Το πλαίσιο των ΣΒΑ δεν αποδίδει τη μεγαλύτερη σημασία σε στόχους ή στόχους σε σχέση με άλλους. Κατά συνέπεια, για τη συγκέντρωση των βαθμολογιών στόχο αποδώσαμε ίση στάθμιση σε όλους τους στόχους και ομοίως σε όλους τους δείκτες κάτω από ένα στόχο. Αυτό σημαίνει ότι η στάθμιση των δεικτών στη συνολική βαθμολογία του δείκτη είναι δυσανάλογη με τον αριθμό των δεικτών εντός ενός στόχου. Τέλος, υπολογίζεται μια συνολική βαθμολογία απόδοσης ΣΒΑ για κάθε περιοχή αθροίζοντας τις επιμέρους Βαθμολογίες ΣΒΑ.

Ο Πίνακας A2.4 παρουσιάζει τους υπολογισμούς για τις επιμέρους βαθμολογίες ΣΒΑ, καθώς και τη βαθμολογία απόδοσης ΣΒΑ για όλες τις ελληνικές περιφέρειες.

Πίνακας A2.4 Επίδοση ανά ΣΒΑ

ΣΒΑ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	Αττική (EL30)	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	Δυτική Ελλάδα (EL63)	Δυτική Μακεδονία (EL53)	Ήπειρος (EL54)	Θεσσαλία (EL61)	Ιόνια Νησιά (EL62)	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	Κρήτη (EL43)	Νότιο Αιγαίο (EL42)	Πελοπόννησος (EL65)	Στερεά Ελλάδα (EL64)
1	19.93	38.73	23.03	0.00	24.03	33.40	43.07	50.88	25.19	34.01	21.94	15.11	37.88
2	89.46	3.79	43.52	63.67	73.38	66.07	64.25	56.76	32.37	52.31	27.13	73.42	67.32
3	31.36	34.15	56.85	43.35	57.19	88.30	64.22	42.33	41.30	62.99	41.31	44.19	27.59

ΣΒΑ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (EL51)	Αττική (EL30)	Βόρειο Αιγαίο (EL41)	Δυτική Ελλάδα (EL63)	Δυτική Μακεδονία (EL53)	Ήπειρος (EL54)	Θεσσαλία (EL61)	Ιόνια Νησιά (EL62)	Κεντρική Μακεδονία (EL52)	Κρήτη (EL43)	Νότιο Αιγαίο (EL42)	Πελοπόννησος (EL65)	Στερεά Ελλάδα (EL64)
4	24.84	53.47	11.09	40.17	38.33	46.12	38.95	35.77	52.90	48.80	20.39	37.60	20.92
5	66.67	96.50	64.44	73.63	67.36	43.94	46.87	48.25	69.13	41.10	24.18	43.92	66.47
6	61.18	47.42	45.73	56.05	89.22	61.03	71.84	82.53	70.75	34.63	27.44	59.27	60.94
7	49.97	48.52	53.60	55.80	21.77	61.16	75.62	62.58	33.96	44.61	40.55	45.43	8.86
8	54.61	64.00	19.18	50.75	33.52	34.47	59.32	53.03	58.70	75.48	80.93	64.92	50.01
9	28.08	31.06	50.05	28.24	2.51	33.07	31.40	38.77	28.42	36.26	41.28	25.08	14.65
10	7.40	29.73	9.97	0.00	11.56	17.29	17.73	39.06	13.96	19.37	23.69	10.14	15.00
11	13.97	0.00	46.47	25.44	49.49	2.72	12.91	4.92	21.85	4.06	13.44	31.18	24.73
12	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
13	91.00	66.24	NA	53.85	74.76	44.45	65.82	NA	44.83	11.04	NA	NA	75.12
14	17.30	1.91	76.36	7.34	0.00	9.91	23.57	97.49	4.26	33.51	100.00	45.95	29.08
15	88.23	14.36	75.54	68.57	86.95	90.02	84.98	37.74	68.32	51.52	54.46	64.56	82.69
16	66.54	22.33	26.38	48.12	70.73	61.61	74.15	44.35	38.35	50.82	30.39	54.68	57.03
17	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Δείκτης ΣΒΑ	47.37	36.82	43.02	41.00	46.72	46.24	51.65	49.60	40.29	40.04	39.08	43.96	42.55

Μόλις καθοριστεί η βαθμολογία του πίνακα επίδοσης για έναν δείκτη (ενότητα Α2.4), οι αξιολογήσεις δεικτών συγκεντρώνονται μεταξύ των στόχων για να δημιουργήσουν ένα συνολικό χρώμα του πίνακα επίδοσης ΣΒΑ. Ο μέσος όρος για όλους τους δείκτες στο πλαίσιο ενός στόχου μπορεί να κρύβει συγκεκριμένες προκλήσεις πολιτικής, εάν μια περιοχή έχει καλή απόδοση στις περισσότερες από τις μετρήσεις που περιλαμβάνονται, αλλά έχει σημαντικά προβλήματα σε ένα ή δύο μέτρα. Ως εκ τούτου, ο πίνακας επίδοσης ΣΒΑ για τις ελληνικές περιφέρειες συγκεντρώνει τις αξιολογήσεις δεικτών λαμβάνοντας υπόψιν τους δύο δείκτες με τη χειρότερη απόδοση κάτω από έναν στόχο.

Χρησιμοποιήσαμε τον μέσο όρο των δύο χειρότερων (προσαρμοσμένων) μετρήσεων για να εξαγάγουμε τη συνολική βαθμολογία στόχου. Αυτή η αυστηρή μεθοδολογία έχει σκοπό να εστιάσει την προσοχή σε εκείνους τους τομείς που υστερούν και να υπογραμμίσει ότι η καλή απόδοση σε ορισμένους δείκτες δεν μπορεί να αντισταθμίσει την κακή απόδοση σε άλλους. Προσθέσαμε επίσης τον πρόσθετο κανόνα ότι όλοι οι δείκτες έπρεπε να είναι πράσινοι κάτω από έναν στόχο, προκειμένου η συνολική βαθμολογία του στόχου να είναι πράσινη. Στο ίδιο πνεύμα, μια συνολική βαθμολογία κόκκινου εφαρμόστηκε σε ένα ΣΒΑ μόνο όταν οι δύο χειρότεροι δείκτες ήταν και οι δύο κόκκινοι. Ο Πίνακας Α2.5 παρουσιάζει τις συγκεντρωτικές αξιολογήσεις για όλους τους στόχους SDG.

Πίνακας Α2.5 *Επιδόσεις ΣΒΑ*

ΣΒΑ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (ΕΛ51)	Αττική (ΕΛ30)	Βόρειο Αιγαίο (ΕΛ41)	Δυτική Ελλάδα (ΕΛ63)	Δυτική Μακεδονία (ΕΛ53)	Ήπειρος (ΕΛ54)	Θεσσαλία (ΕΛ61)	Ιόνια Νησιά (ΕΛ62)	Κεντρική Μακεδονία (ΕΛ52)	Κρήτη (ΕΛ43)	Νότιο Αιγαίο (ΕΛ42)	Πελοπόννησος (ΕΛ65)	Στερεά Ελλάδα (ΕΛ64)
ΣΒΑ1	Red	Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow
ΣΒΑ2	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow
ΣΒΑ3	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red
ΣΒΑ4	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ5	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow
ΣΒΑ6	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow
ΣΒΑ7	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red
ΣΒΑ8	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Red
ΣΒΑ9	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ10	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ11	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
ΣΒΑ12	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White
ΣΒΑ13	Green	Yellow	White	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	White	Yellow	Red	White	White	Yellow
ΣΒΑ14	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Green	Red	Yellow	Green	Yellow	Yellow
ΣΒΑ15	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
ΣΒΑ16	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow	Yellow
ΣΒΑ17	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White